

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f
 Fél évre . . . 5 K — f
 Negyed évre . . . 2 K 50 f
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP.

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A gazdasági élet.

A haladás az ellentétek harcából születik. Ha a népek gazdasági életében nem volnának olyan ellentétek, amelyek küzdelemre, ellenállásra, haladásra és fejlődésre készítik az egyes érdekcsoportokat, megállna a világ kereke, s elposványosodnék az élet.

Ellentétekre, küzdelemre szüksége van a gazdasági életnek, de nincs szüksége arra az elkéseredett hajszára, amely ma uralja az egész világot; amely örült forgatagban ragadja magával az embereket az aranyborju körüli tánczban, fölébe helyezve mindennek a gazdagságot, feláldozva mindent a gazdagságért.

Az egyén akkor, amikor gazdasági érdekeit védi és oltalmazza, nem szokott idealizálni; az alturistikus elveket nem nagyon respektálja, csak érvényesülni, boldogulni törekszik. Ugyanezt teszik azok a csoportok is, amelyeket az élet ugyanazon érdekkörbe vont össze. Küzdenek, erejüket összemérik avval, aki hatalmi körüket szűkíteni akarja. Így volt ez mindenütt, ahol a népek fejlettebb gazdasági életet éltek.

De mindig és mindenütt volt egy oly eszme, amely a rideg harcza, amelynek mozgató ereje az önzés, nemesebb tartalmat öntött. Napjainkban azonban ki találja meg ezt a nemesebb alapot abban a küzdelemben, amelyet osztályok folytatnak egymás ellen?

Mindenki összekapcsolja a saját céljait a közérdekkel s azt hirdeti, hogy minden érdekcsoport boldogulása nemzeti cél, mert emeli a nemzet erejét és előmozdítja kulturális haladását.

Bizonyos, hogy addig, amíg a gazdasági hatalom megszerzésére, vagy megtartására irányuló törekvés közben a nemzeti célok szem elől nem tévesztetnek, addig a gazdasági élet küzdelmeinek szemlélté is fel-emelő és megnyugtató, mert a küzdők milliók boldogítására s nem kizsákmányolására törekvesnek.

De van-e vajjon ma olyan gazdasági törekvés, amelyet egyes érdekcsoportok ne a kisebbség, hanem a nemzet javára szolgálnának?

Eddig még nincs, de talán lesz. A jelek arra mutatnak, hogy mégis eljön az idő, amikor megtörik az a félelmes nagyhatalom,

amelyet az emberek millióira nehezédő nagytőke képvisel, amely uralkodóvá tette a pénzvagyat s lenyűgöz, kisajátít minden erőt; uralja a földet, az ipart, a kereskedelmet, mindenütt a kisemberek rovására.

De új áramlat keletkezett s a kisemberek millióit pártfogásba veszik az államok.

Az egész világ gazdasági életét átalakította, más formába gyurta a tőke hatalma; ugyanarra, hogy eljutottunk már addig, ahol két táborra oszlottak a gazdasági téren küzdők: az egyik oldalon állottak a kapitálisták, a másikon azok, kik a tőkétől megélhetést koldultak. Munka, ész, tehetség, jóra valósság egymagukban értéktelenekké váltak; vagy társulniok kellett a tőkével, amely a jólétnek egyedüli forrása és eszköze lett, vagy annak feltétlen szolgálatába kellett szegődniök, hogy a mások kezében levő hatalmat öregebbé s maguknak silány munkabért szerezzenek.

Az idő kezd igazat adni azoknak, akik először hirdették, hogy a pénzen s a pénzben összegyűlő nagytőke egyeduralmán alapuló gazdasági rend tarthatatlan. Furesa, majdnem ellenmondás, hogy ezt az igazságot legelőször a kereskedelem, a pénzből és ingó tőkéből táplálkozó kereskedelem érezte meg abban az időben, amikor a nagy vállalatokban halomra gyűlő milliók annyira centralizálták az ipari productiót és a forgalmat, hogy a milliós vállalatok mellett csak a szatócs és az apró közvetítő kereskedő tudott egyenesen megállni a helyén.

A föld csak később érezte meg a tőke hatalmát. Mikor az élet követelni kezdte az intenzívebb gazdálkodásra való áttérést, a föld is hatalmába került a kapitálisnak. Legkésőbb esett áldozatul a paraszt, de ez azután annyira, hogy a saját erejéből szabadulni sem képes.

A magyar parasztság sokkal mohóbban vette a gazdasági szabadságot, semhogy magára szedett terheinek szaporodása arányban állott volna jövődelmének gyarapodásával. Emellett alig van olyan intézményünk, amely a pénz értékének csökkenését a nép javára is érvényesíthetné.

Példát hozok fel. A kamatláb pl. nagyon leszáll a nagy világpiacra; tőkebőség áll be. A nagy világbankok igyekeznek tehát pénzeiket olyan helyekre vetni, ahol még

elkel. Ennek a rendes, logikus eredménye az volna, hogy a hitelre szoruló kis ember is olcsóbb pénzhez jusson. De mire a pénz a közvetítők seregének kezei között lejut a parasztig, annyi vállalat, intézet tart igényt a közvetítés díjára, hogy a kamatláb csökkenése az apró kölcsönöknél alig számbavehető.

A paraszt a gazdasági viszonyok változását csak akkor érzi erősen, mikor azok nyomása alatt nyög; a helyzet javulása rá nézve jelentékeny előnnyel pedig csak akkor jár, ha a kamatláb csökkenésével terményeinek ára s a munkabér emelkedik, ami szintén okszerű következménye volna ugyan a pénz olcsóságának, de a tulhajtott spekuláció sokszor nem engedi érvényesülni az észszerű törvényeket.

A magyar paraszton a szövetkezés sem sokat tud segíteni. Először azért nem, mert a szövetkezők gazdasági ereje rendszerint alig valami; a zérusból pedig, ha százezeret teszünk is egymás mellé, értéket kifejező numerus soha sem lesz. A mi földünk népének az a része szövetkezik, amelyik csak egyéneként önmagán akar segíteni; mások segítségére azután ereje nem jut. Nem sokat használhatnak a hitelszövetkezetek azért sem, mert önmaguk erejéből a szükséges tőkét megteremteni nem tudják, a nagy, spekulatív tőkére szorulnak s ezzel részesei lesznek annak a rendszernek, amely ellen védelmet akarnak biztosítani.

A köz minden erejére van szükség, hogy a parasztságot megmentjük. Első államférfiaink hangoztatják, hogy a kisbirtok terheit állami segélylyel konvertálni kell.

Mérhetetlen következményei volnának ennek a konverciónak s tekintélyes nemzetgazdák általános gazdasági fellendülést várnak tőle minden téren. Sokan féltik a penzintézetek részvényeiben felhalmozott tőkéket a megsemmisüléstől, de alighanem hiába féltik. Mert a vállalkozó tőkének szabad tere marad az iparban. Ugyis azt jajgatjuk, hogy nincs magyar ipar, mert nincs tőke. Ha tehát a kisbirtokon levő terhek konvertálása által sok tőke szabadul fel s ezt pénzbőség, fellendülés követi, a felszabadult tőke az ipar terére siet s felszökteti a munkabéreket.

Hogy miként fog ez a nagy kérdés megoldatni, ma még elképzelni sem lehet.

Az élet, amely senki kedvéért meg nem áll, haladásában oda ért, hogy követeli az átalakulást, amely ha fokozatos és észszerű lesz, ha józan férfiak vezetik, ha az önzést a megfontolás legyőzi, áldást fog ránk hozni; ha pedig a vezető szerep az elkeseredett osztályok és elemek kezébe kerül, akkor rombolni fog és fáradtságos, nagy alkotások árán állítja fel az új rendet.

A közigazgatási bizottság ülése.

A vármegyei közigazgatási bizottság január havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklése mellett f. hó 14-én tartotta.

Elnöklő főispán a teljes számban megjelent bizottsági tagokat szívélyesen üdvözli s az új évben első ízben ülésező bizottsági tagoknak szerencse kívánatinak kifejezése mellett kéri eddig tanúsított buzgó támogatását; majd külön üdvözli az ujonnan beválasztott Szily Dezső bizottsági tagot, aki megköszöni a szíves megemlékezést s kéri a tagokat, hogy őt, mint a bizottság legfiatalabb tagját, törekvésében támogatni szíveskedjenek.

Majd felolvasták és tudomásul vették özv. Skublics Jenőné levelét, melyben köszönetét fejezi ki a bizottságnak a kegyeletes megemlékezésért és részvétért, melyben felejthetetlen emlékü férjének gyászos elhunytá alkalmából őt és családját részesíteni szíves volt.

Az alispáni, főorvosi és törvényhatósági állatorvosi havi jelentés december hóról felolvastván, a bizottság azokat tudomásul vette.

Ezután részint megalakították, részint a decemberi új választás következtében kiegészítették a közigazgatási bizottság egyes albizottságait az 1902-ik évre, amit lapunk más helyén közlünk.

Az államépítészeti hivatal főnöke betérjesztette az 1902-ik évi kaviesszükségleti kimutatást, amelyet a bizottság a járási utbizottságoknak azzal ad ki, hogy a járásukra vonatkozó részét tárgyalják s annak eredményét a február havi közigazgatási bizottsági gyűléshez terjeszszék be.

A bizottság tudomásul vette a déli vasut igazgatóságának átiratát, melyben a közigazgatási

bizottság megkeresésére tudatja, hogy a Zalaszentiván és Nagykanizsa közt közlekedő személytehervonatokhoz oly személykocsit alkalmaztatnak, melyben a II. és III. osztályú szakasz külön-külön kályhával fűthető és hogy jó tüzelőanyag alkalmazása mellett a fűtés ellen felmerült panaszt megszüntették.

A pécsi posta- és távirtda igazgatóság értesítése szerint Rádon postaügynökséget állítottak fel olyképpen, hogy a póstaanyagot Rádra a Zalaszentmihály és Nagykapornak közt levő egy fogatu postajárat utközben adja át, mivel Rád a törvényhatósági közuttól oldalt meredek hegyen fekszik, ahova az év legnagyobb részében egyfogatu postakocsin csak nehezen lehet feljutni. A bizottság megkeresi a pécsi posta- és távirtda igazgatóságot az iránt, hogy a rádi postaanyagot Nagykapornakról vagy Zalaszentmihályról egy gyalog küldőncel való szállítása iránt tegyen a miniszteriumhoz előterjesztést.

A bizottság tudomásul vette, hogy a kereskedelemügyi miniszter Tófej állomáson a sőtöri m. kir. postahivatal forgalmi körébe tartozó és ugyanezen hivatal ellenőrzése alá helyezendő posta ügynökség felállítását megengedte; hozzá tartoznak Tófej és Pusztaderics községek, Szompács és Lérántháza puszták.

Az államépítészeti hivatal főnökének jelentése szerint az 1901/2 évi törvényhatósági uti költség előirányzat tárgyalásakor a kereskedelemügyi miniszter az 56.420 K előirányzati összeget 27.000 K-ra szállította le, minek folytán a nagykanizsai Magyar utcai th. ut kiépítésére a felvett 39.800 K helyett csak 10.000 K fordítható. A bizottság utasítja az államépítészeti hivatalt, hogy Nagykanizsán a magyar utcán átvonuló, szóban forgó th. utszakaszra ebben az évben végrehajtandó klinkerezésre nézve 10.000 K erejéig készítsen költségvetést és azt jóváhagyás végett terjeszse be.

A bánokszentgyörgyi körjegyzőséghez tartozó községeknek abbéli kérelmét, hogy a bánokszentgyörgyi postahivatalnál ujabban életbe léptetett és d. u. 5—7-ig terjedő hivatalos órák az általában szokásos és d. u. 2—6-ig terjedő időre állíttassanak vissza. A kérvényben felhozott és méltánylást érdemlő indokok alapján a bizott-

ság pártolólá teszi át a pécsi posta- és távirtda igazgatósághoz.

Hertelendy Ferenc bizottsági tag részletesen megokolt indítványt tett az iránt, hogy az utazó közönség érdekeinek megfelelőleg a h. é. vasuton a nyári menetrendnél oly irányu változtatás történjék, hogy Zalaegerszegről reggel 6 órakor és d. u. 4 ó. 12 perczkor Kiscellbe menő személyvonatok helyett d. u. 1 $\frac{1}{2}$ és d. u. 6 órakor induljanak a vonatok, melyek mindkét esetben közvetlen összeköttetésbe jönnének Kiscellnél a Szombathely felől Budapestre menő gyors-, illetve személyvonattal, emellett közvetlen lenne a csatlakozás Türrjénél a Keszthely felé, Uknál a Sümeg—Tapolca felé utazókra nézve. A bizottság az indítványt egyhangulag elfogadta, a nyári menetrendnek ily irányban való megváltoztatása tárgyában feliratilag megkeresi a kereskedelemügyi minisztert; pártolás végett átteszi az ügyet a vármegye törvényhatóságához; felkéri a megyebeli képviselőket, hogy az indítványozó Hertelendy Ferenc képviselőhöz csatlakozva, személyesen kérjék fel az indítvány támogatására a kereskedelemügyi minisztert; a csatlakozásra felkérte a bizottság a vármegye főispánját is, aki ezt szíves készséggel megígérte.

Kir. tanfelügyelő hvi jelentése szerint a Dunántúli Közművelődési Egyesület elnöksége a miniszter leiratához képest az egyesület által Perlakon fenntartott kisedodovának 1902. évtől állami kezelésbe átvétele iránt ezen időszakban kellően intézkedett. Meglátogatta a zalaegerszegi állami fiu- és leányiskola 16 tanteremben elhelyezett osztályait, valamint a zalaegerszegi központi és külvárosi kisedodovát.

Nagykanizsán a polgármesterrel a tervbe vett gazdasági iskola és a kisedvedelem függőben levő ügyei felől értekezett. Az összes nagykanizsai állami elemi iskolák igazgatóival a gazdasági ismétlő oktatás ideiglenes berendezése, az újból megnyitott tantermek felszerelése, a tényleg iskolázók nyugdíj járulmányainak különbözete ügyében értekezletet tartott. Ugyancsak Nagykanizsán az izr. polgári iskola tervbe vett megszüntetésével kapcsolatos személyi és dologi viszonyok adatait szerezte be. Meglátogatta a bucsuszentlászlói állami és izr., a szentiváni és

TÁRCA.

A Balatonon.

Mosolyog az ég felettünk,
Egész bolija tiszta kék;
A Badacsony háta mögött
Az esthajnal pirja ég.

Csendes szellő, fodros hullám
Ringatja a csónakot,
Mind a kettő édes-kéjes
Szerelmeiről sutlogott.

Tihany ormám megcsendül az
Estharangszó lágy szava,
Füzes parton bánatosan
Sir egy pásztor furulya.

Kéz a kézben, néma ajkkal
Ringatózunk a vizen,
Hallgatjuk mit beszél a hab
És a szellő mit izen.

Imádkozunk a haranggal,
Elmerengünk a dalon
S lelkeink ott ölelkeznek
A legelső csillagon.

Cs.

Furcsa történetek.

I.

A jószívű Adonisz.

Volt egyszer egy fiatalember, akinek Adonisz volt a neve. Ez a fiatalember olyan szép és fess volt, hogy minden nő bolondult utána.

A miedergyárosoknak akkoriban igen jó dolguk volt, mert valahány nő — asszony lány — megpillantotta a szép Adonisz, akkorát sóhajtott, hogy valamennyi halesont elpattant a miedergyében.

Igy hát igen sok mieder ment tönkre.

El is határozták a miedergyárosok, hogy külön fizetést adnak a szép Adonisznak, hogy minél többet sétáljon a korzón és minél több miedert pusztítson el.

A szép Adonisznak hát igen jó sora volt és így igen szépen élhetett volna a haláláig, ha nem lett volna egy igen-igen nagy hibája.

Ez a nagy hibája pedig abból állott, hogy tulságosan jó szive volt.

Annyira jó szive volt, hogy ha egy nő egy hajfürtöt kért tőle emlékül, hát nem tudta a kérést megtagadni és leomló dus hajzatából a legnagyobb készséggel adott egy-egy fürtöt.

Mikor a leányok és asszonyok látták, hogy a jószívű Adonisz milyen szíves készséggel adogatja a hajfürtöket, sereggestül tódultak hozzája.

Az előszobájában sokszor ötvenen is várakoztak, amíg rájuk került a sor.

És a jószívű Adonisz mindegyiknek adott egy-egy hajfürtöt.

És tudják mi lett a dolog vége?

A dolog vége az lett, hogy a jószívű Adonisznak igen rövid idő alatt egy szál nemsok, de annyi haja sem maradt és olyan kopasz lett a feje, mint a tenyerem.

Amikor pedig a feje olyan kopasz lett, mint a tenyerem, egyszerre nem volt olyan szép legény, mint azelőtt volt.

És azt hiszik talán, hogy a nők belátták, hogy a szép Adonisznak jó szive folytán támadt a kopaszsága?

Nem látták be!

Azt mondották, hogy a szép Adonisz már öregszik és azért kopasz a feje. — Pedig ugyebár mi jól tudjuk, hogy nem azért kopaszodott, mert öregedett, hanem azért, mert igen jó szive volt.

De hát a világnak nincs belátása. S mivel hogy a világnak nincs belátása, a hálátlan nők többé nem sóhajtoztak a szép Adonisz után, minélfogva a miederek már nem pusztultak olyan rohamosan. A mieder gyárosok pedig — ez a kapzsi hálátlan nép — megvonták a szubvenciót a szép Adoniszról.

A szép Adonisz pedig, miután a keresetétől

petőhenyei r. kath. iskolákat. Utóbbi helyen a második tanterem építését a tavasszal eszközlik.

Kulsár Dezső okleveles tanfőnök német-szentmiklósi és **Vida** Géza okleveles tanfőnök göntérházi községi iskolai tanfőnöké váló megválasztását a közigazgatási bizottság megerősítette.

Felsőörs község lakosainak felfolyamodását a közigazgatási bizottság végzése ellen, az iskola-fenntartás járulmányai ügyében, a bizottság a miniszterhez felterjeszti.

A tótszentmártoni, rendesi és zalaszentlászlói r. kath. iskolák ötödéves korpótlék elnyerése tárgyában, a mikeszei és sárhidai r. kath. iskolák államsegély elnyerése tárgyában benyújtott kérvényeit a bizottság pártolólággal terjeszti fel a miniszterhez; a dobrii községi iskolát fenntartó községet pedig a kiutalt évi 100 K segély elnyeréséről értesíti.

A bizottság tudomásul vette, hogy Záborszky József szabari, Krompacker János hahóti, Kondor Károly volt orosztanyi és Hóbor Lajos beesehelyi tanfőnök fizetési hátralékai beszédettek és kiszolgáltattak.

A kékkuti r. kath. iskola építése ügyében a járási főbíró útján a bizottság felhívja az iskola fenntartó hatóságot, hogy a már előzőleg hozott végzésben foglaltakat felelősség terhe mellett annyival is inkább végrehajtsa, mert amennyiben március végeig a kívánt építkezés foganatosítása iránt kellő biztosítékot nem nyújtanak, hatósági eljárás fog foganatosíttatni.

A sándorházi r. kath. iskola fenntartásánál a bizottság a betervezett iskolaszéki és előjárósági jelentések alapján a kivétel arányait méltánytalanoknak nem találván, ez érdemben intézkedés szükségességét fennforogni nem látta; azonban felhívja az iskolaszéket, hogy a kivételre vonatkozó intézkedéseit mindenkor az 1866 évi 38 t.-c. 11 §-a szerint teljesítse.

Több aranyodi birtokosnak az iránti kérelme, hogy a zalaszentgróti áll. elemi iskolához megajánlott járandóság alól felmentessenek, a vonatkozó felvilágosító adatok beszerzése és jelentéstétel céljából kir. tanfelügyelőnek kiadatik.

Az *árvaszéki elnök* jelentése szerint a fogalmazói karnál november végén hátralékban volt 5.830, decemberben beérkezett 4.465 s így el-

ilyen haláttalanul megfosztották, igen szomorú sorsra jutott és nélkülözni volt kénytelen.

Egyideig csak »váltókból« élt valahogy, de utóbb már olyan ember sem találkozott, aki a váltókat girálta volna és így a vége mi lett?:

A vége az lett, hogy a szép Adonisz szegényházban töltötte végső napjait.

És mi ezen történetben a morál? A morál az, hogy az embernek ne legyen tulságos jó a szíve.

II.

A hajlékony dereku ember.

Valamikor régen, igen régen élt Magyarországon egy ember, aki mindig jobban szeretett volna nyújtózkodni, mint a meddig a takarója ért. (Ma már persze ilyen ember nem igen akad Magyarországon, mert ma már minden ember igen szépen elfér a maga takarója alatt és a világért jobban ki nem nyujtaná senki a lábát, mint ameddig körülményeinek a takarója engedi.) Mivel pedig történetünk hőse igen törekvő és ambiciózus ember vala, mindenképpen igyekezett módot találni arra nézve, hogy neki ama bizonyos takaróól minél hosszabb és szélesebb jusson.

Szerencséjére addig ötlet egy olyan kiváló jó tulajdonsággal áldotta meg, amely tulajdonság rendkívül segítségére volt neki kitűzött célja megvalósításában.

intézés alá került 10.295 ügydarab, amelyből decemberben feldolgoztak 3.783 dbot s így december végén hátralékban maradt 6.512 ügydarab; az irodánál november végén hátralékban volt 469, decemberben leírás végett kiadatott 4.582 s így elintézés alá került 5.051 ügydarab, amelyből decemberben leirtak és expedáltak 4.587 ügydarabot s így december végén hátralékban maradt 464 drb.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a kataszternél a decemberben beérkezett átíratási esetekkel együtt 9.987 került átíratás alá, melyből átírtak 9.892-öt s így átíratás nélkül maradt 95 eset. Az 1901. évben különféle címen bejelentett elemi károk mind letárgyalták, a kárjegyzékeket kiszámították, melyek alapján földadóból 40.097 korona 56 fillér, általános jövedelmi pótdadóból 12.873 korona 32 fillér, betegápolási pótdadóból 1.187 korona 33 fillér, vagyis összesen 54.158 korona 41 fillér hozott törlesztésbe, a szőlődézmaváltság tartozásból az 1901. év egész folyamán összesen 1,014.212 korona 40 fillért töröltek.

A vármegye területén december hóban adóban befolyt 566.162 korona 35 fillér, a mult egész évben adó 4,125.249 korona 47 fillér folyt be, amely az előző 1900-ik évben befolyt 4,120.561 korona 51 fillérről szemben 4.687 korona 96 fillér többlet befizetést tüntet fel. Az 1901. év végén a vármegye területén a különböző adónemek és illetékek címen a hátralék 3,468.474 korona 28 fillér, mely az 1900 év végén hátralékban volt 3,848.493 korona 86 fillérről szemben 344.893 korona 21 fillér hátralék csökkenést tüntet fel. Leírásba hoztak az egész 1901. évben egyenes adóban 265.925 korona 93 fillért, hadmentességi díjban 11.806 korona 11 fillért. Fizetési halasztást december hóban 10 esetben, ideiglenes házaómentességet 15 esetben engedélyeztek.

A közigazgatási bizottság albizottságai az 1902-ik évben.

A megyei közigazgatási bizottság f. hó 14-én tartott ülésében a törvény értelmében megalakította, részben pedig a decemberi megyei törvényhatósági közgyűlésen történt választás folytán kiegészítette egyes albizottságait.

Ugyanis igen hajlékony hátgerinccel áldotta meg az anyai természet.

Ennek a hajlékony hátgerinccel igen nagy hasznát vette, mert olyan csudálatos tulajdonsága volt, hogy ha valamikor valamit megkivánt, csak egyszerűen meghajlította a derekát (előre mindig csak előre) és a kivánt dolog megvolt!

Valahányszor valahova valamit »szállítani« kellett, ő csak meghajlította a derekát és szállított. Mikor valamiféle rendjelet óhajtott meg, a derék meghajolt és — az ordó megvolt.

Ha valamiféle vállalatba fogott, amihez nem volt elég a pénze, előre hajolt a derék és megkapta a szubvenciót.

Szóval igen jóra való hátgerinccel volt.

Különböznél ezen férfiu a hazai ipar terén is elévülhetlen érdemeket szerzett magának. Ugyanis az ugynevezett irányadó körök ajtáinál annyi kilinest és ajtóküszöböt koptatott el, hogy a lakatosipar az ő idejében feltűnő virágzásnak indult.

A hazai ipar föllendítése körül szerzett nagy érdemeiért aztán szobrot is emelt neki a hálás utókor. Meg is érdemelte, mert igen törekvő és ambiciózus ember volt és igazán kár, hogy a mi napjainkban ilyen emberek nem igen akadnak Magyarországon!

Kertész Béla.

Az albizottságoknak névsora az 1902-ik évre a következők:

Az 1876. évi VI. t.-c. 53. §-a értelmében alakított fegyelmi választmány tagjai: Eperjesy Sándor, Hertelendy Ferenc és Deák Mihály a választott, Odor Géza, dr. Ruzicska Kálmán és Lányi Kálmán a kinevezett tagok sorából.

Az 1877. évi XX. t.-c. értelmében alakított felebbviteli küldöttség tagjai: dr. Jankovich László gróf főispán elnök, Csertán Károly alispán h. elnök; hivatalból tagjai: Árvay Lajos megyei főjegyző, Thassy Kristóf m. t. főügyész, Trsztjánzsky Ödön árvaszéki elnök; a közigazgatási bizottság által választott tagjai: Eperjesy Sándor, Szily Dezső, Ziegler Kálmán; a főispán által kinevezett tagok: Barcza László, dr. Gyömörey Vince, Bogyay Máté.

A törvényhatósági pótdadók egyenkénti kivétele tárgyában beérkező felszólamlások elintézésére az 1883. évi XV. t.-c. 12. §-a értelmében hivatott küldöttség tagjai a közigazgatási bizottság választott tagjai közül: Eperjesy Sándor, dr. Gyömörey Vince, Koller István, Barcza László.

Az 1879. évi XXXI. t.-c. 120. §-a értelmében alakított erdészeti kihágási másodfoku bíróság tagjai: dr. Jankovich László gróf főispán elnök, Csertán Károly alispán h. elnök; tagjai: dr. Gyömörey Vince, Hertelendy Ferenc, Koller István, Bogyay Máté, Ziegler Kálmán, Szily Dezső.

Az 1888. évi V. t.-c. 43. §-a értelmében a törvényszék székhelyén alakított felügyelő-bizottság tagjai a zalaegerszegi kir. törvényszéki börtönnél: Szily Dezső, Deák Mihály, a nagykanizsai kir. törvényszéki börtönnél: Eperjesy Sándor, Koller István.

Az 1876. évi VI. t.-c. 38. §-a értelmében eljáró börtönvizsgáló küldöttségek tagjai, a zalaegerszegi kir. törvényszéki börtönrre: Deák Mihály, Hertelendy Ferenc, Szily Dezső, Thassy Kristóf; a balatonfüredi és tapolcai járásbíró-sági fogházra: Hertelendy Ferenc; a sümeghi járásbíró-sági fogházra: Barcza László; az alsólendvai járásbíró-sági fogházra: Ziegler Kálmán; a nagykanizsai kir. törvényszéki börtönrre: Eperjesy Sándor, Koller István, dr. Ruzicska Kálmán; a perlaki és esáktornyai járásbíró-sági fogházra: Ziegler Kálmán; a keszthelyi járásbíró-sági fogházra: Bogyay Máté; a letenyei járásbíró-sági fogházra: Ziegler Kálmán.

A munkaadók és mezőgazdasági munkások közötti jogviszony szabályozásáról szóló 1888. évi II. t.-c. 72. §-ában felsorolt ügyeknek másodfoku elbírálására hivatott hatóság: dr. Jankovich László gróf főispán elnök, Csertán Károly alispán h. elnök; tagok: dr. Gyömörey Vince, Hertelendy Ferenc, Koller István, Bogyay Máté, Ziegler Kálmán, Szily Dezső.

Az 1877. évi XXXI. t.-c. 26-ik §-a értelmében alakított erdőrendészeti albizottság tagjai: Szily Dezső, Deák Mihály.

Közegészségügy.

Dr. Hány István vármegyei t. főorvos a vármegye december havi közegészségügyi állapotáról a következő jelentést terjesztette be a közigazgatási bizottság január havi gyűléséhez.

Az időjárás a lefolyt december hónap első harmadában száraz, azután ködös, esőzés enyhe tehát az évszaknak nem megfelelő volt.

A felnőttek közegészségügyi állapota olyan volt mint november hónapban, a mennyiben főleg a légző szervek hurutos bántalma képezte a gyógykezelés tárgyát, s e mellett a hasihagymáznak több szörványos esete, egy helyen pedig annak járványos fellépte észleltetett.

A gyermekek közegészsége szintén nem volt

kedvező, mert a hurutos bántalmak mellett azoknál a roncsoló-toroklob is több áldozatot követelt, a kanyaró pedig a vármegye keleti és délkeleti járásában nagy számban járványosan lépett fel. Fertőző bántalmak közül a roncsoló-toroklob 52, a hasihagymáz 30, a kanyaró 566, a vörheny 11, a hökhurut 11, a bárányhimlő 32 esettel szerepelt.

Rendőri boncolást 2 esetben teljesítettek, melyeknél a halál legközelebbi oka tüdőrepedés és szivszélhűdés volt.

Külső hullaszemle előfordult 10, sulyossértés bejelentetett 5.

Öngyilkosságot 4 egyén követett el és pedig Fodor Pál huszónyahegyi 67 éves és Ivancsics Juli agyonlőtték magukat, Berki Károly 62 éves Zalapatakán felakasztotta magát, Hocz György Nagykanizsán a robogó vonat elé dobta magát.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak 6 egyén esett áldozatul, ezek közül Fridrik Károly köv-örsi, Bebeti Ferencz 34 éves csabrendeki, Balog Katalin 22 éves csatári, Makoti János 42 éves lenti lakost a ledülő fa agyonütötte, Anusics Sándor 14 éves lenti lakost a ló agyonrugta, Berta József halápi lakos medence törést szenvedett s ennek következtében elhalt.

Veszetség gyanujában levő eb a perlaki járásban megmarta Sali Mári 6 éves leányt, akit is védoltás céljából a budapesti „Pasteur“ intézetbe szállítottak.

Hét éven aluli gyermekek közül orvosi gyógykezelésben nem részesült 57. Az első foku hatóságok e miatt 19 elmarasztaló és 16 felmentő végzést hoztak, a többire nézve pedig a megfelelő tárgyalások folyamatban vannak.

A fennálló közegészségügyi törvények és rendeletek végrehajtását a tisztí orvosok 7 községben ellenőrizték.

A vármegye területén van 51 lelelenc, 208 dajkaságba adott, 1126 elmebeteg — hülye, vak és nyomorék, 1793 közsegélyre szorult.

Jelenti továbbá, hogy a hónap folyamán megvizsgálta a nagykanizsai közkórházat, a zalaegerszegi két nyilvános gyógyszerterát, ugyszintén ott a közegészségügyi törvények és rendeletek végrehajtását, mely alkalommal tapasztalt hiányok megszüntetése iránt, — valamint a csáktornyai járásban levő Szépmajorban fellépett hasi hagymáz járvány miatt szükségelt intézkedések végett javaslatát az alispáni hivatalhoz megtette.

Árvaügy.

Trsztyánszky Ödön árvaszéki elnöknek a múlt év utolsó negyedéről szóló s a közigazgatási bizottság január havi gyűlésén előterjesztett negyedéves jelentése alapján vármegyénk árvaügyére vonatkozólag közöljük a következő adatokat:

A gyámoltakat illetőleg 1901. szeptember végén gyámság alatt volt 39.909, az 1901. év utolsó negyedében gyámság alá került 656 s így gyámság alatt volt 40.565; az 1901. év utolsó negyedében gyámság alól felszabadult 543 s így 1901. december végén gyámság alatt maradt 40.022.

A gondnokoltakat illetőleg 1901. szeptember végén gondnokosság alatt volt 805, az 1901. év utolsó negyedében gondnokosság alá került 29 s így gondnokosság alatt volt 834; ezek közül az 1901. év utolsó negyedében a gondnokosság alatt maradt 829.

A gyámokat illetőleg 1901. szeptember végén volt 20.878 gyám, az 1901. év utolsó negyedében megszűnt gyám lenni 296 s így 1901. december végén maradt 20.986 gyám.

Az árvaszék tevékenységét illetőleg a jogalmazói karnál 1901. szeptember végén volt hátralék 5.951, az 1901. év utolsó negyedében be-

érkezett 13.903 s így elintézés alá került 19.854 ügyszer, amelyből az 1901. év utolsó negyedében feldolgoztak 13.342 ügyszer s így 1901. december végén hátralékban maradt 6.512 ügyszer; b) az irodánál 1901. szeptember végén hátralékban volt 497, az 1901. év utolsó negyedében leírás végett kiadtak 13.617 ügyszer s így leírásra várt 14.114 ügyszer, amelyből az 1901. év utolsó negyedében leírtak s expedáltak 13.650 ügyszer s így 1901. december végén hátralékban maradt 464 ügyszer.

Az árvapénztár állását illetőleg 1901. szeptember végén volt 3.297 korona 04 fillér készpénzben, 803.535 korona 04 fillér kötelezvényekben, 2.514.339 korona 95 fillér értékpapirokban, 599 korona 60 fillér drágaságokban, vagyis összesen 3.321.771 korona 63 fillér. Az 1901. év utolsó negyedében befolyt 508.764 korona 66 fillér készpénzben, 14.076 korona kötelezvényekben, 173.038 korona 50 fillér értékpapirokban, 243 korona drágaságokban = 696.122 korona 16 fillér, vagyis összes bevétele 312.061 korona 70 fillér készpénzben, 817.611 korona 04 fillér kötelezvényekben, 2.687.378 korona 45 fillér értékpapirokban, 842 korona 60 fillér drágaságokban = 4.017.893 korona 79 fillér. Az 1901. év utolsó negyedében a kiadás volt 492.492 korona 54 fillér készpénzben, 20.365 korona 32 fillér kötelezvényekben, 109.125 korona 76 fillér értékpapirokban, 49 60 fillér drágaságokban, vagyis a negyedévi összes kiadás 622.034 korona 22 fillér és így maradt az 1901. év december végén 19.568 korona 16 f készpénzben, 797.245 korona 72 fillér kötelezvényekben, 2.578.252 korona 69 fillér értékpapirokban, 793 korona drágaságokban, vagyis az árvapénztár állása az 1901. év december végén 3.395.859 korona 57 fillér.

A magán feleknél kint levő kölcsönöket illetőleg 1901. szeptember végén kint volt 803.535 korona 04 fillér, az 1901. év utolsó negyedében kihelyeztek 14.076 koronát, összesen 817.611 korona 04 fillér; ebből az 1901. év utolsó negyedében visszafizettek 20.365 korona 32 fillért s így 1901 év december végén kihelyezve maradt 797.245 korona 72 fillér.

A kölcsönök után járó kamatokat illetőleg 1901. év szeptember végén a kamattartozás volt 12.782 korona 15 fillér, melyből az 1901. év utolsó negyedében lefizettek 5.646 korona 80 fillért s így 1901. év december végén a kamathátralék 7.135 korona 35 fillér.

A világítás kérdéséhez.

A múlt számban „Több világosságot“ cím alatt egy közlemény jelent meg, mely városunk egy fontos feladatának megoldásáról értekezik. Közben pedig a villamos világítás propagálása mellett a vizgázra nézve téves értesülésből kifolyólag oly tényeket állít, melyek sok tekintetben tévesek. Fenti cikk szerint a vizgáz kis városok világítására kétségtelenül alkalmas, előállítás nem drága, a világítás rendkívül szép, ipari célokra is előnyösen használható, de — ez rendkívül fontos körülmény — nagyon veszélyes, gyilkos gáz, és a veszélyt kétszeresé teszi az, hogy jelenlétét nem lehet észrevenni.

A közönség újabb felvilágosítására elmondom azokat a tényeket, melyek kivált a gázkiömlés észrevehetőségére vonatkoznak.

A kőszénből előállított vizgáz 40% szén-oxidot tartalmaz, míg a közönséges világító-gázban a szén-oxid csak 10%-ot tesz ki. De ebből még nem következik, hogy a vizgáz ez arány szerint mérgeesebb az alkalmazásnál, minthogy a világító-gáz a szén-oxidon felül még a nagyon is mérgees Cyant (kéksavat) is tartalmazza, mely utóbbi a

vizgázban általában elő nem fordul. Nagyon fontos még az a körülmény is, hogy egyenlő gyertyafény mellett mely gáznemből áramlik ki több gázmennyiség egyenlő időközökben. A világító-gázzal való világításnál a szélben használt Argandégy csapjából — egy 24 gyertyás lángra számítva, — ha nyitva felejtetik, óránként 200 liter gáz áramlik ki, míg egy 29 gyertyás fényű vizgázgömből óránként csak 69 liter gáz áramlik ki, 200 liter világító-gázban 20 liter szén-oxid foglaltatik, míg 69 liter vizgázban a szén-oxid mennyisége 69·2¹/₂, tehát nem oly arányban nagyobb, hogy számbavehető különbséget képezhetne. Igaz, hogy a vizgáz alkalmazása veszélyesebb volna, ha a szagtalan gázt alkalmaznók, mert az el nem égett gáz kiömlését észre venni nem lehetne. E gátló körülmény elkerülése céljából azonban a vizgázt szagosítják, úgy, hogy a legkisebb gázkiömlést azonnal észre lehet venni. E szagosítás oly intenzív, hogy ha egyszer valaki ez illatos vizgázt megszagolta, világéletében nem tud megfelejtkezni róla, adandó esetben a kiömlést épen feltűnősége, penetransága árulja el.

Eddig a szagosításra Merkaptant alkalmaztak. De mivel ez nem eléggé jellemzően szagosít s különben is drága szer, a Carbylaminben oly szagosító szert találtak, mely átható, jellemző szaga mellett nagyon is olcsó, amennyiben 1000 köbméter vizgáz teljesen megfelelő szagosítására elegendő 2 korona árú Carbylamin. Ez új szagosító szer által a vizgáz alkalmazásánál minden veszedelem elkerülhető. Nem tartom fölöslegesnek azt is kijelenteni, hogy a nagyon is penetrans szagú Carbylamin az elégségnél semilyen szagot nem terjeszt és a vizgáz égőjében az elégségnél oly tökéletes, hogy az égési produktumok semilyen bántó illatot nem terjesztenek.

A karburált vizgáz robbanékonysága igen nagy, de a Strache-féle égő és az Auer-féle izzótest teljesen fölöslegessé teszik a vizgáz karburálizálását, miáltal robbanékonysága igen csekély lesz, viszonyítva a szélben használt világító-gázhoz. Ugyanis a vizgáz robbanást idéző elő, ha a levegő 12—14 térfogatszázalék vizgázt tartalmaz, míg a világító-gáz 6—8 térfogatszázaléka elegendő a felrobbanás okozására.

A vizgáztelep költségeire és a keresztülvitel módozataira is kiterjeszkedik az említett cikk s ha jól értetem irányzatát, akkor ellene van az író annak, hogy a város a maga költségén állítsa fel azt a telepet s inkább valami vállalattal csináltassa meg a villamos világítást. Ez utóbbi a mai körülmények között oly fényűzés, melyet szegény városunk meg nem engedhet magának. De nézzük csak egy kiváló technikus ez irányban tett tanulmányának eredményeit s azonnal kiviláglik, mennyivel előnyösebb a vizgáztelep akár mily villamostelepnél, már jövedelmezőség dolgában is. Louis Chartrousse mérnök művéből citálom az adatokat, és bécsi technikus körökben előnyösen ösmert neve biztosított arra nézve, hogy szigorú tudományos kritikával elért véleményét elismerjük.

A) Berendezési költségek: (A zárjelben levő számok a villamostelepre vonatkoznak.) Vizgáztelep központja K 59800 (Villamostelep központja K 96000). Vezetékek költsége K 68200 (74000). Épületek K 24000 (24000). Összes berendezési költség K 152000 (194000). 1500 lángot számítva, 1 láng berendezési költsége K 101·34 (129·34). Számlálók vagy gázmérők K 10600 (18000). Évente törlesztés K 1950 (3000).

B) Üzemi költségek: Vizgáztelep: 150,000 kg. barna szén és 13000 kg. Coax, az előbbi a 1 K, az utóbbi a 4 K, összesen 1500 + 520 K = 2020 K (villamostelepnél 400,000 kg. szén jobb minőségű a K 1·60 f = 6400 K); tisztító anyag K 60.— (0); olaj és kenőcs K 100

(K 1200); javítás és helyreállítás K 500 (K 3600) adó, biztosítás stb. K 940 (K 740); személyzet fizetése K 2700 (K 5600); a befektetett tőke 5% kamata K 7600 (K 9700); 3% törlesztés K 4560 (K 5820); az üzem összes költsége K 18480 (K 33060), számítva termelt 74500 m³ gáz (91000 kilowatt) egy m³ gáz ára 24 f (1 kw 36·4 f).

C) Jövedelmezőség tekintetében a következő összehasonlítás teendő: Vizgáztelep összes költsége K 162600 (Villamos K 212000), erre az üzemi kiadást és bevételt tekintve véve, a magánosok részére 1 köbméter gáz 30 f-be, a közvilágításra 1 köbméter gáz 10 fillérbe számítva, K 22638 bevételnek K 18480 kiadás áll szemben, tehát fölösleg K 4158 évente, úgy, hogy a magánosok részére a 25 gyertyás láng egy órai égésének ára 2·8 f-be, a közvilágításnál 1·46 f-be jó. A villamos telepnél azonban 1 kiló watt a magánosok részére f 61, a közvilágításra f 30-be számítva K 36474 bevétel és 33060 K kiadás mellett 3412 K fölösleggel az egy égési óra magánosok részére 4·56 f-be, közvilágításra pedig 2·24 f-be kerül.

Szűk anyagi viszonyok közt levő városunkban a kitüntetett jövedelmezőség alapján természetes tehát az a világítási mód, mely egyenlő fényhatás mellett (25 gyertya fényét számítva) a fogyasztó közönség számára olcsóbban szállítja a világítási eszközöket. És egy pillantás az utóbbi számokra: a vizgáz 25 gyertyafényű lángjának egy égési óra, ill. a villamos izzó lámpa egyenlő fényerőjű világítási óra költségeire 2·8 f — 4·56 f magánosok részére 1·46 f — 2·24 f közvilágítás számára, — okvetlenül meggyőző arról, hogy a vizgázzal való világítás igen megkönnyítene a polgárok terheit, ha ezek az árak valamely magánvállalat által szükség nélkül nem emeltetnének.

Számításainknál a törlesztést már tekintetbe vettük harminc évi tartamra, és mégis oly olcsó árak mellett a tiszta fölösleg a befektetett tőke 2·5%-át képezné, mely a városnak állandó jövedelmi forrásul szolgálhatna.

A vizgáz alkalmazása az iparban oly könnyű s oly kevés befektetést kíván, hogy ha fellen-dül nálunk is a gépek alkalmazása a kézműves iparban, a legkönnyebb szerrel beszerezhetők a motorok, tehát a vizgáztelepnek, mint erőforrásnak, határtalan jövője van. Olcsósága mellett mindig versenyezhet a villamos erővel, melynek tökéletesítésén egyre fáradoznak a tudósok.

A jobb a jónak az ellensége, de az a jobb még nem érvényesült teljesen, tehát maradjunk a jónál, a kipróbálnál.

Sebők S.

A vármegyei gazdasági egyesület köréből.

A Zalamegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya f. hó 13-án Zalaegerszegen az egyesület háza üléstermében Hertelendy Ferenc egyesületi elnök elnöklése alatt ülést tartott.

Elnök a megjelent igazgató választmányi tagokat melegen üdvözlőlvén, az ülést megnyitja.

Első sorban felolvasták Máday L. indítványát a hazai iparcikkeknek a gazdasági egyesületek által való értékesítése ügyében. Tekintve, hogy indítványozó a megkeresést az országos gazdasági egyesület megkerülésével küldötte az egyes vidéki gazdasági egyesületekhez, holott ép magának az Országos Gazdasági Egyesületnek Budapesten, a hely színén, bő alkalma volna részletes információt szerezni az indítványozó által célba vett terv mikénti kivételére nézve, az igazgató választmány az ügy érdemleges elintézése előtt átiratilag megkeresi az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet az iránt, hogy a szóban forgó ügyre s annak kiviteli módozataira nézve

alapos tájékozást szerezni s annak eredményéről az egyesületet értesíteni sziveskedjék.

Ezután az igazgató választmány tüzetes tárgyalás alá vette a földmivelésügyi miniszternek az új tagosítási törvény előmunkálatai ügyében érkezett körrendeletét, valamint a körrendelet kapcsán küldött kérdőpontokat. Többen szóltak általánosságban a gazdaközönséget oly közvetlenül érdeklő ehhez a kérdéshez, majd az általános tárgyalás után részletesen megvitatták a miniszterium részéről jött kérdéseket és megállapították minden egyes kérdésre vonatkozólag a feleletet.

Az egyes kérdőpontokra adott feleleteket összegezve a következőkben adjuk:

Az igazgató választmány a földmivelésügyi miniszterhez intézendő felterjesztésében javasolja, hogy a tagosítás rend szerint csak egy község határában engedjék meg, de kiterjedhet az esetleg a határnak csak egy részére is. A tagosítás egy község határát meghaladó területre is kiterjedhet, ha a község lakóinak birtokviszonyai úgy összeolvadtak, hogy a ezélszerű tagosítás e nélkül keresztül nem vihető; szomszéd községre vagy annak egy részére a tagosítás akkor is kiterjeszhető, ha a másik község tagosítása tekintetében a törvény által előírt feltételek megvannak anélkül, hogy a politikai határok változást szenvednének. Ha a községben egy dűlőre terjedő részen a párcellák szétosztás folytán oly kis területre szálltak le, hogy azokon okszerűen gazdálkodni már nem lehet: ott a dűlő fele részének a tulajdonosai erre a dűlőre vonatkozólag is kérhetik a tagosítás keresztülvitelét. —

Egész községek tagosításánál a tagosításból a nagybirtok kivonható, míg részleges tagosításnál csak az építkezéssel ellátott birtokrész, amely a törvényben előírt feltételek szerint önálló kezelésre alkalmas. — A tagosítás iránt indítványt tenni csak az érdekelt tulajdonosok legyenek jogosultak; az ily indítvány megtételéhez ne szükségeltessék oly előmunkálat esatolása, melyből a tervezett birtokrendezés gazdasági szükségessége megítélhető. Ahol még tagosítás nem volt, ott a terület $\frac{1}{3}$ -adának birtokosai kérhetik a tagosítást, míg ahol már volt tagosítás, ott a hold szám aránya szerinti birtokosoknak a többsége. — A tagosítás elrendeléséhez ezen előfeltételen kívül más feltétel nem szükséges. — Valamely gazdasági terület általános rendezése kívánatos akkor is, ha az csupán a dűlő-utak hálózatának a javítására vagy a földrésztetek gazdaságilag hátrányos alakjának megfelelő kiigazítására irányul s a terület új felosztása a földrésztetek számának a csökkentésével nem jár. Az igazgató választmány ezélszerűnek tartja a törvényben biztosítani, hogy ott, ahol közös legelő nincs, a tagosítás alkalmával az állattenyésztés érdekeinek megfelelő közös legelő hasítottassék ki. — A tagosítás alkalmával tűzbiztonsági szempontból a szérűskertekről való gondoskodás kötelezővé teendő. — A tagosítási tömegbe bevont ingatlanokat csak ingatlanul lehessen kiegyenlíteni. — A tagosítás végrehajtása és az új illetőségek átadása aratás után történjék és az őszi vetés előtt. — A tagosítási ügyeket a birtokosok által választott bizalmi férfiak vezessék. — A hatósági eljárás csak a bíróságnál maradjon. — A már tagosított területen kényszer nélkül lehessen tagosítani.

Ezután előterjesztetett a miniszter leirata, melyben véleményt kér az iránt, vajon országos vásárok alkalmával a kirakó és állatvásár egy napon tartassék-e, vagy mindegyik más napon? Tekintettel a vármegyénk területén tartani szokott országos vásárok nagyságára és látogatottságára, az igazgató választmány vármegyénkben az eddigi szokás fentartását javasolja, mely szerint úgy a kirakodó, mint az állatvásár egy napon tartassék meg.

Ugyancsak a miniszterium véleményt kér a

tekintetben, vajon a munkások heti bére szombaton este vagy vasárnap fizetessék-e ki? Az igazgató választmány amellett foglal állást, hogy a kifizetések az eddig szokáshoz mérten vasárnap történjenek; azonban gyárak és más vállalatoknál célszerűbbnek tartja, ha a kifizetéseket szombaton este végzik.

Az igazgató választmány tudomásul vette, hogy az elnökség Ruzsics Lajos okleveles gazdaszt jelentkezése folytán a titkári hivatalban ingyenes gyakornokul alkalmazta.

Végül az igazgató választmány felhatalmazta az elnökséget az iránt, hogy amennyiben a vármegye területén egyes helyeken tejszövetkezet alakítása végett mozgalmat indítanak, azokra a helyekre az egyesület titkárát a szükséges utbagazítások megadása és a szervezés keresztülvitele ezélszából kiküldhesse.

Karácsonyfa estély.

Midőn vasárnap reggel ledobva frakkomat kábult fővel ledőltem, néhány pillanatra mintha éreztem volna valamit abból a bálias, mámoros hangulathól, mintha még ott lettem volna a táncolók között s nézném azt a sok bájos, kaczagó leányt, kiket Carneval herceg karjára öltve felkísért a »Bárány« dísztermébe, hogy a farsang ez első, megnyitó mulatságát minél kellemesebbé, élvezetesebbé tegyék. S a herceg igen jól számított. Terpsichore istenasszony pedig alig győzte sok hódolója áldozatát fogadni.

A multság nem vette fel a hangzatos »bál« nevet; szerényen estélynek címezte magát, mert hisz a buzgó hölgyválasztmány azt akarta megmutatni, hogy leszálltva a bál fényt, pompát, szerény keretek közt, egyszerű fehér kék csikos batisztban is lehet oly mulatságot rendezni, melynek sikere illusztrálásul nem hivatkozom másra, mint arra, hogy másnap reggel 7 órakor végződött. Ez a törekvés azonban ez évben nem teljesülhetett, mert a kék-estély jelmez-estélylyel volt kapcsolatos. Másrészt tehát a fényes, csillogó selyemjelmezek ép ellenkező hatást gyakoroltak, a sok estélyi ruha, calico közül úgy kiváltak, mint a aranyzsinoros, érdemjeles egyenruha a sok selyemhajtókás frakk, fehérmellény közül.

Általában a jelmezek diadalmaskodtak a calico felett. Hiába! a publikum még mindig tele van illuzióval; egy-egy csillogó aranyesipke, egy-egy túllvirággal körülfont derék, vagy merészen kivágott fehérselyem cipő kellemesebb hatást gyakorol az egyszerű batisztból, pedig ez a sok pici semmisség csak egy napig, egy estig tart csupán, mint a gomblyukba tűzött szegfű, mely elhervadt már a szupé után. Tanácsoljuk mégis, próbálja meg az egylet jövőre tisztán jelmezestélyt rendezni. Mert nem kell abban vetélkedni, kié legyen fényesebb a másiknál; a példa előttünk van, ezuttal talán a legegyszerűbb jelmez aratta a legőszintébb, legközvetlenebb sikert.

Próbáljunk meg egypár jelmezt elmondani.

* * *

Illuzióba ringatta a szemlélt az a látvány, amelyet a terem nyújtott. Mint mikor a mosolygó május már eltávozott, bánatában földig hajol, elfonyad utánna a szerelmes gyöngyvirág, mikorra ragyogó pompájában be is köszönt a nyárelő (Rutich Margit) az erdők mezők tarka virági fogadják méh zöngicséléssel, bogár zümmögéssel, madár dallal . . .

Itt van már a mosolygó nyár (Udvardy Ilonka), kezében arany sarló, jaj nektek most megérett, arany buzakalászok! Alig lát az ember itt-ott néhány virágot, az is színtelen, fakó, s a perzselő nap lelankasztotta, legfeljebb a nyár széles karimájú szalmakalapjára hagyott diszül pipacsot, buzavirágot, s ez olyan jól illik hozzá . . .

Gyönyörű volt e jelmez a maga egyszerűségében.

Fehérselyem alapon arany buzakalászkokkal, virágos szalmakalap és egy kis sarló . . . egyéb semmi.

Leáldozott a nap, s az illatos rózsák összehuzzák szindus kelyheiket: itt az alkony, a váravárt est (*Hajnal Stefike*); kék égbolton a csillagok ezrei, s a hold barátságos arca is. És az est bő, redős, milliárd csillaggal kiveret köpenyét ábrándozásba ringató, édes hangulat veszi körül. Hajnal Stefike ezt a csendes esti hangulatot igen kedvesen juttatta érvényre.

Fellobbanik előttünk a lidércfény és elvezet benünket a síró nádasokkal övezett vizekhez, a melyek felett uralkodik a bájos vizitündér (*Mayer Stefike*), kísérői a secessió mocsári virágok, mint könnyű lehellett emelkedik fel a vizekből, fehérselyem ruhája telis-teli (sajátkezüleg festett) tulipánokkal. Remek, művészi volt ez a toilette, amelynek izléses összeállítását, azt a báj és poetikus hangulatot, amely belőle kiáradt, Worth, a világ első szabója is csak ihletett pillanataiban tudná utánózni.

. . . A cserje vad bogán megszólal az erdő szive, a csalogány.

Lágyan zsong a dal, mindig közelebb jó, s íme megjelenik a Dal (*Remm Ella*), hogy azt a poetikus tündér világot kedvesebbé, vidámabbá tegye.

Csupa hangjegy a ruhája, az alj, a derék, a fejdísz . . . Mindmegannyi egy-egy édes nóta, bájos dal . . .

Remm Elláska ötletes jelmeze igen kellemesen hatott.

De Carnival heregem tán, elég lenne a természetben való barangolásból és szétnézni a bálteremben is?

Amint belépünk az illatos légkörbe, mindjárt szemünkbe tűnik egy bájos szőke baba (*Trsztjányzky Ilonka*). Legelőször őt kellett volna említenem, de szándékosan legutoljára hagytam a francia baba legbájosabb személyesítőjét. Igazi kedves bábó volt. Mintha XIV. Lajos udvarának egy bájos marquise támadt volna fel, hogy újra megmutassa a világnak, milyen bájos, kedves volt a a versaillesi hölgyek öltözetében abban a rég elmúlt poetikus időben.

Csupa rózsaszínű minden, a kalaptól le a cipőig. Mint egy rózsaszínű gondolat lebben végig a táncsteremben.

A jelmezek mellett, mint a szerény kis ibolyák, cykamenek huzódtak meg a calicós öltözékek. Igen csinosak voltak általában mind; kellemes jelenség volt különösen Schmidt Juliska és Irma, Zsilinszky Irma, Tiborez Lujza, Pesty Gizella, Laufenauer Kata és Fitos Anuska. Ez a lenge batiszt bizonyára tágabb teret hódíthatott volna, de örömmel jegyezzük fel a hűség kedvéért, hogy két calico melényt is láttunk.

* * *

Kilencz óra felé megkezdődött a tánc s tartott reggelig. Hét óra volt mikor még a vasvári banda egyre húzta.

Se nem kicsi se nem nagy

Éppen hozzám való vagy . . .

Az első négyest 30 pár táncolta. A jelenlevők közül következőket sikerült feljegyeznünk.

Jelen voltak. Asszonyok: Balázs Miklósné, dr. Czinder Istvánné (calico), dr. Csák Károlyné, Ditrich Sándorné, Erdős Gézánné (calico), Gerencsér Györgyné, Krosetz Gyuláné (calico), Krosetz Istvánné (calico), dr. Kele Antalné, Kaiser Vilmosné (Bak), Lányi Kálmánné, Mayer Ákosné, Maksz Zsigmondné, Nyáry Kálmánné, (Pölöske), Nemes Gyuláné, Pál Józsefné, Pochner Ferenéné, Paukovich Györgyné, Puskás Kálmánné, Ruzsics Károlyné, Rutich Józsefné, Rutich Sándorné, Remm Józsefné (calico), Róth Józsefné, dr. Rosenthal Jenőné, Szentistvány Sándorné, Szirmay Béláné, Sztaniszlavszky Adolfné, Schmidt Józsefné, Szilvássy Jenőné, Somossy Nándorné, Sperlág

Gézáné, Trsztjányzky Ödönné, dr. Thassy Gáborné, Udvardy Ignáczné, Varga Vilmosné (calico), Weisz Ignáczné, Zsilinszky Sándorné.

Leányok: Csesznák Melanie, Csupor Gizella, Fitos Anuska (calico), Gerencsér Mariska, Hajnal Stefike (csillagos ég), Lányi Ilonka és Margit, Laufenauer Kata (calico, Székesfehérvár) Mayer Stefi (nimfa), Pesty Gizella (calico) Pochner Klementin, Rutich Margit (Nyár), Róth N. (magy. jelmez), Remm Ella (Euterp), Szidnay Fanni, Schmidt Juliska (calico), Schmidt Irma (calico), Somossy Mariska, Trsztjányzky Ilonka (bábó), Udvardy Ilonka (Nyár), Zsilinszky Irma (calico).

Összes bevétel volt 462 korona 80 fillér. Ebből a 234 korona 28 fillér kiadást levonván, marad tiszta jövedelem 228 korona 52 fillér.

Felülfizettek: dr. Jankovich László gróf az egyetelnőke 100 korona, dr. Czinder István, Reisinger és Eisner 10—10 korona, dr. Hány István, Stern Farkas, Nagy László 8—8 korona, Németh Géza 6 korona, dr. Szigethy Elemér 5 korona, dr. Kele Antal, özv. Handler Istvánné (Szentgotthárd), Udvardy Ignác, Krosetz Gyula, Ódor Géza, Bozi József, Königmayer János (Neszelej) 4—4 korona, Heinrich W. és L., dr. Isó Jánosné, Varga Vilmos, ifj. Nyáry Kálmán (Pölöske), Wuest de Velberg Jenő, Kun Vilmos, özv. Bem Jánosné 3—3 korona, Balassa Benő, Schütz Frigyes, Tahy Rozália, Horváth István, Krosetz István, Kaszter Sándor, Vass Jenő, N. N., dr. N. N. 2—2 korona, Zsilinszky Sándorné, Pál Józsefné, Siposs József, dr. Kadák Pál 1—1 korona.

A szíves felülfizetőknek az egyetelnőke hálás köszönetét nyilváníttja.

A piros szalaggal átkötött fenyő — az egyetelnőke jelvénye — ez évben is ott pompázott a csipkés női ruhákon és a frakkokon. Ez a jelvény a jószív emberbarátok kegyességéből nem fog elhervadni, mint a virág, hanem minden évben feltűnik, részt követel magának nemcsak a mulatság zajában, hanem a csendes jótékonyágban is.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

A győr-sopron-ebenfurti vasut soproni üzletigazgatósága 70 drb. tölgyváltó-talpfa és 140 drb. különféle faragott vagy metszett tölgy-hid-talpfa és gerenda szállítására hirdet pályázatot.

Az ajánlatok benyújtási határideje f. évi január hó 23-ika, illetve 24-ike.

A részletes föltételek a pályázatot hirdető vasuti üzletigazgatóságnál tudhatók meg.

Sopron, 1902. évi január hó 16-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

H i r e k.

A Zalamegyei 184⁸/₉-iki honvédegyet f. hó 13-án a Gazdasági Egyesület épületének gyűléstermében Háczy Kálmán egyesületi elnök elnöklésével tartotta évi rendes közgyűlést. Elnök a megjelent bajtársakat szívélyesen üdvözölve, a közgyűlést megnyitotta. Baumgartner József alelnök számolt be a választmány múlt évi működéséről, mely szerint örömmel jelentette, hogy az országos honvédegyülés az egyetelnőket azt az indítványát, hogy a megyei egyetelnők részéről a bírtokukban levő törzskönyv alapján tett igazolást nyugdíjazásnál a minisztérium fogadja el, pártolólág terjesztse fel a minisztériumhoz s azt ottel is fogadták; nagy előnyképp említette fel a még életben levő bajtársakra nézve a miniszter elnök rendelkezését, melylyel valamennyi életben levő honvéd nyugdíjazását kegyes volt elrendelni, amely nemes tettét Széll Kálmán miniszterelnöknek jegyzőkönyvileg örökítették meg; a lefolyt évben is a választmány a szükséges felvilágosítással ellátta a nyugdíjazás vagy segélyezés tárgyában hozzá fordult bajtársakat és október 6-án a 13 aradi vértanu lelki üdvéért ünnepélyes gyász isteni tiszteletet tartatott a helybeli róm. kath. templomban, a melyen a választmány testületileg vett részt. A közgyűlés az alelnök jelentését helyeslőleg vette tudomásul. Az egyesületnek a választmány által előzetesen megvizsgált s a közgyűlésen felolvasott számadását 776 korona 38 fillér pénztár maradvánnyal elfogadta s Mayer János pénztárosnak

köszönetét fejezte ki. Konkoly Lajos elhunyt választmányi tag emlékének jegyzőkönyvileg örökítették meg s helyébe Derencsény Pált választották meg választmányi tagul. Ezután tárgyalták a segélyezés tárgyában beérkezett 6 kérvényt s a folyó évre kettőnek 20—20, négynek 10—10 korona segélyt szavaztak meg. Végül a közgyűlés örömeinek adott kifejezést az elnök szerencsés felgyógyulása felett s az ő életése közt oszolt szét.

A miniszter köszönete. Dr. Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a Kontor Mihály zalaegerszegi állami elemi iskolai nyugdíjazott tanítónak 52 éves tanítói jubileuma alkalmából f. hó 4-én az ünneplő közönségnek róla történt távirati megemlékezésért szívélyes levélben fejezte ki köszönetét.

Az ügyvédi kamara közgyűlése. A zalaegerszegi ügyvédi kamara rendes évi és az 1874. évi XXXIV. t.-cz. 22. §-ában körülírt választó közgyűlést 1902. évi február hó 22-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen, a kamara helyiségében tartja. A közgyűlés tárgyai: 1. A választmány és tisztikar megválasztása. 2. Az 1901. évi közgyűlésről felvett jegyzőkönyv felolvasása. 3. A kamarának az 1901. évi működéséről jelentés. 4. A kamarai pénztár állapotáról jelentés. 5. Az 1901. évre vonatkozó pénztárnoki számadások felülvizsgálása. 6. Az 1902-ik évre vonatkozó költségvetésnek megállapítása s a szükséglet fődözésének meghatározása. 7. Az ügyvédek és ügyvédjelöltek névjegyzékének felolvasása. Tekintettel az 1874. XXXIV. t.-cz. 23-ának azon rendelkezésére, hogy ha az első szavazásnál az illető kamara tagjainak legalább fele nem szavaz: új választás rendelő el, továbbá, hogy a kamara székhelyén kívül lakó tagoknak megengedtetik, miszerint választási jegyeiket pecsétjükkel lezárva és a borítékon aláírásukkal ellátva beküldhetik: a kamara tagjait az elnökség, hogy a választás megejtése céljából a közgyűlésen minél számosabban megjelenjenek vagy jegyeiket beküldjék.

Aranyérem adományozás. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az iparművészeti állami nagy aranyérmét az idén Faragó Ödön budapesti felső ipariskolai tanárnak, néhai Fischer Miksa helybeli kereskedő fiának, adományozta, az országos m. kir. iparművészeti muzeum és iparművészeti társulatnak f. évi téli kiállításán bemutatott tárgyakért, különösen pedig a butoriparnak művészi színvonalon álló tervezetekkel nemzeti irányban való sikeres fejlesztéséért.

Zalavármegye ipartanácsa az 1902-ik évre a közigazgatási bizottság január havi ülésében Dervarics Lajost és Ján Ferencet rendes tagokul, Goldfinger Jánost és Nagy Károlyt póttagokul választotta meg.

Uj mintagazdaság vármegyénkben. A földmívelésügyi miniszter vármegyénk területén Zalaszentő községben mintagazdaság fellállítását engedélyezte s a mintagazdaság felügyeletével Károly Lajos keszthelyi gazdasági tanintézeti intézőt bizta meg.

Adományok a népkonyha részére. A zalaegerszegi népkonyha részére dr. Jankovich László gróf főispán 100 koronát, özv. Gráner Mihályné, Salgó Gyula (Budapest), Szily Dezső (Ollár), Hanty Károly 10—10 koronát, Boross Károly (Ságod) 5 koronát és Heinrich Miksa 2 koronát voltak szívesek adományozni, amelyekért hálás köszönetét fejezi ki a népkonyha vezetője.

Anyakönyvezetők kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a galamboki anyakönyvezetők kerületbe Golobics Lajos segédjegyzőt, a zalakoppányiba pedig Szeiler Ferenc segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé kinevezte.

Anyakönyvi átcsatolás. A m. kir. belügyminiszter a zalaszentlászlói anyakönyvi kerülethez tartozó Kisgömbö kisközseget a zalaszentgróthi anyakönyvi kerülethez csatolta át.

A zalaegerszegi társaskör rendes évi közgyűlést f. évi január hó 26-án d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében (Kossuth Lajos-utca, özv. Behm Jánosné házában).

Alapszabály módosítás. Az alsólendvai iparos ifjuság módosított alapszabályait a Belügyminiszter a bemutatási záradékkal ellátta.

Részvétnyilvánítás. A zalaegerszegi izr. hitközség f. hó 15-én Fenyvessi Adolf országgyűlési képviselőnek, városunk szülöttének édesanyja elhunyt alkalmából Boschán Gyula hitközségi elnök vezetése alatt küldöttségileg fejezte ki részvétét.

Gyászír. Sulyos veszteség érte miklósvári Gyenge Sándor pénzügyi segédtitkár. Kis fia Pistika 4 éves korában elhalt e hó 14-én.

Névváltoztatás. A m. kir. belügyminiszter kiskorú *Schwarz* Gyula és *Ernő* tapolecai lakosok vezetéknevének *Szűcs*-re kért átváltoztatását megengedte.

Adomány. Gráner Géza zalaegerszegi lakos az izr. sarkert mellett fekvő földjének egy részét a temető kibővítéséhez a hitközségnek adományozta.

Tejszövetkezetek Zalában. Sokat irtunk, sokat beszélünk arról, hogy Zalavármegye egyes vidékeire valóságos áldás volna a tejszövetkezetek felállítása. Most a tejszövetkezetek ügyét a Gazdasági Egyesület vette a kezébe s Voith Ede egyesületi titkár Lutter Bélával, az Alpba separátor társaság megbízottjával a vidéken jár s azon fáradozik, hogy a nagyobb falvakban. Tejszín állomásokat létesítsenek. Ezeknek szervezésével jövő számunkban bővebben foglalkozunk.

A nép meglehetősen indolens a fontos kérdés iránt s az eredmény a fáradsághoz képest csekély. Eddig Kisgyőrben, Túrján, Gógánfán, Zalabérben, Zalalövön és Salomváron sikerült több gazdát s szövetkezésre bizni. A részben már meg is alakult szövetkezetek élén Bezerédy Lajos, Zdrávay Árpád, Semetke József, Stahó István, Eitner Sándor földbirtokosok állanak.

A zalaegerszegi iparos ifjúság önképző egylete A „Bárány” szálló dísztermében 1902. évi január hó 19-én — ma — szavalással egybekötött táncestélyt rendez. Ülőhely a két első sorban 1 K 60 f., a többi sorban 1 K 20 f. Kezdeté este 8 órakor. A műsor a következő pontokból áll. 1. Mézes hetek után. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Gyalui Farkas. Személyek: férj: Miszory Béla, feleség: Pausa Szidike k. a. 2. Erős hit. Ábrányi Emiltől Szavalja: Pál József. 3. A kis világyűlölő. Monológ, Hegedűs Zsigmondtól. Előadja Göndöcs Irénke k. a. 4. Egy kedves ember. Monológ, Gabányi Árpádtól. Előadja: Práger Ödön. 5. Honvédek sirja fölött. Ábrányi Emiltől. Szavalja Jakabfy János. 6. Tót táncmester. Monológ, Gabányitól. Előadja: Lendl Gyula. 7. Egy balcsent. Párjelenet, Gabányitól. Előadja: Janzso Erzsike k. a. és Krepli József.

Adakozás. Özv. Farkas Dávidné 20 koronát és Justus Izidor (Zalalövő) 10 koronát ajándékoztak a helybeli izr. nőegyletnek, melyekért halás köszönetét fejezi ki az elnökség.

Sümegei paraszttal. Bizonyos, hogy a sümegei paraszttal egyike volt az ideai farsang legsikerültebb mulatságainak. A rendezés sok gondot okozhatott dr. Bárdi Györgyné urnőnek, aki fáradhatatlanul iparkodott az estnek kedveséget kölcsönözni, ami teljesen sikerült is. Igazi kedélyes, magyaros multság volt. A hölgyek legtöbbször izléses magyar öltözetben jelent meg; még az ősrégi párta sem hiányzott a leánykák fejéről; az asszonyok pedig főkötőket, kaczkiasán hátra kötött kendőket viseltek. Akik nem öltöztek magyarba, harmonikus nemzeti jellegű díszszel ékítették tolettjeiket. Multságos volt, mikor a fiatalok pólyás babáknak öltözve bevonult a terembe. A kedélyes, családi estét sok jóízű farsangi bohóság tette változatosabbá. A jelen volt hölgyek közül a következőket sikerült feljegyezni: Dr. Bárdi Györgyné, Barkóczy Károlyné, Darnay Kálmánné, Darnay Kajetánné, Dervaries Istvánné, Fűzik Gyuláné, Fukszné, dr. Fischerné, Hladny Jánosné, dr. Kelleme Károlyné, Kozáry Aurélné (Zalabér), dr. Lukonich Gáborné, Kiszinkovicsné, Pintér Endréné (Deáki), Reile Józsefné, Ruisz Ferencze, Sementke Józsefné (Gógánfa), Sághy Jánosné, Szidny Antalné, Székelyné, Szerdahelyi Károlyné, Takács Zsigmondné, Tomka Kálmánné, Unger Jánosné (Felsőrajk), Wizinger Károlyné, Dervaries Mica, Fűzik Lenke, Kozáry nővérek, Kósa Marie, Király Berta és Gizi, Kovács Elvira, Mojzer Mariska, Takács Eda, Unger Mariska és még többen.

A zalaegerszegi ipartestület 1002. évi február hó 1-én az elagott s önhibájukon kívül munkaképtelenné vált iparosok alaptökejének gyarapítására a „Korona szálló” nagytermében zártkörű tánevigalmat tart. Belépti-díj: személyenként 1 korona 20 fillér. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetést köszönettel fogadnak s hírlapilag nyugtáznak.

Erdősítési jutalom. A földmivelségi miniszter *Festetics* Tasszilló grófnak a Balatonyörök és Vonyarc községek határában 39.90 katasztrális holdon létesített erdősítésért elismerését és

köszönetét nyilvánította, *Tatarek* Lajos urodalmi főerdésznek pedig 300 korona jutalmat adott.

Sport. Skublies Károly földbirtokos e hó 11-én Zalaszentmihályon sikerült vadászatot rendezett. A vadászok kitétek magukért. Terítékre került 60 nyul és egy róka. A vadászat után a vendégszerető házigazda kastélyában lukullusi vacsorához ültek az elfáradt Nimrodok.

A phylloxera terjedése vármegyénkben. *Szécsi-Sziget* község szőlőiben a phylloxera jelentése megállapítottán, nevezett község határát a földmivelségi miniszter zár alá helyezte.

Kitüntetés. Ó felsége legfelsőbb elhatározásával *Arnheim S. J.* budapesti pénzszekrény és tresor gyárost es. és kir. udvari szállítóvá nevezte ki. Mint ismeretes, az *Arnheim S. J.* cég uttörő a pénzszekrény és tresor gyártás terén. A budapesti királyi várban a magyar szent korona és ereklyék megőrzésére készült páncélszobát, továbbá az új országház levéltárának, a székes főváros központi pénztárának és levéltárának páncélozását is ezen világhírű budapesti cégnek gyára eszközölte.

Meteor hullás. A kiskanizsai határban f. hó 12-én délután az ott vadászó társaság szép meteor hullást látott. Ökölnyi vastagságú gömb tünt fel az égbolton délnyugatról északkeleti irányban, melynek Auer lámpa-féle fénye volt s a derült napos időben is szépen lehetett látni. Mikor mintegy 200 meter magasságba ért a földhöz: akkor a fény eltűnt a szem elől.

Téli nyíló lóbusz. A Héviz tavában meghonosított lóbusz növények levélbokrai téli időben a hideg miatt el szoktak tűnni. Az ideai enyhe télen a meghonosított tíz faj közül négy faj még most is virágzik. A virágok azonban a nyáriakhoz képest esenevésznek, de azért egyre fejlődnek és számos bimbót láthatni a víz fölötti gőzös levegőben.

A Keszthelyvidéki Gazdakörnek f. hó 12-én *Bogyay Máté* körielnök elnökle alatt Keszthelyen tartott közgyűlésén *Stankovics János* új köri titkár köszönetét fejezi ki a megválasztása által felelő irányult bízalomért. — Az elnök indítványára a kör a balatonyörök amerikai szőlőtelepét beszűnteti. — A közgyűlés a betervezett számadást elfogadta s azt az anyaegyesülethez betervezti. — Az 1902-ik évi költségvetést 520 K bevétellel, 820 K kiadással s így 300 korona hiánnyal állapította meg, mely hiánynak segély útján való fedezését kéri az anyaegyesulettől. Elnök tudatta a közgyűléssel, hogy a földmivelségi miniszter leirata szerint a déli vasut a szőlő trágyázása céljából szőlőgazdák által megrendelt szőlőtrágya szállítási díjából a helyi díjszabás szerinti IX. számú díjszabásnak 20%-al rövidített díjtételeit engedélyezi, ha a titkári hivatal által kiállított igazolvány mellett történik a szállítás; ugyanilyen kedvezményes ár mellett szállítják waggon rakományként a szőlőkarókat a magyar állam vasutakon, a szamosvölgyi, torontáli, temesvári—módosi, déli, kassai—óderbergi vasutakon. A közgyűlés a miniszteri leiratot tudomásul vette. — Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő, a Zalamegyei Gazdasági Egyesület elnöke, ezzel kapcsolatban a gazdakör tagjainak figyelmét a Cséry-féle szemétrágyára hívta fel, amelyből Tapolecra már nagyobb mennyiségben hozattak, amely olcsósága mellett szőlőtrágyának igen alkalmas, mert belőle az oda nem való anyagokat rostálás útján eltávolítják. A megrendelést a köri tagok mindjárt a gyűlésen megkezdték mintegy 20 waggonra menőleg. A közgyűlés több új évdíjas tagot vett fel a kör tagjai közé. — Ezután folyó ügyeket tárgyaltak, mely után a közgyűlés véget ért.

Az alsólendvai polgári olvasó egyesület évi rendes közgyűlését *Hajós Mihály* elnök elnökle alatt tartotta. Az egyesület évi működését feltüntető jelentést *Pataky Kálmán* jegyző olvasta fel. — A kiküldött bizottság a számadást reudben találván, a közgyűlés a pénztárosnak a felmentvényt megadta. — Az 1902-ik évi költségvetést a választmány javaslatához képest 1.496 K bevétellel és 1.410 K kiadással irányozták elő. — A választás eredménye: *Hajós Mihály* elnök, *Karabélyos Elek* alelnök, *Pataky Kálmán* jegyző, dr. *Wollák Adolf* ügyész, *Pollák József* pénztáros, *Pollák Emil* háznagy, *Bittera Béla* könyvtáros; választmányi tagok: dr. *Király Mór*, dr. *Józsa Fábrián*, *Kiss János*, *Pollák Lázár*, *Bezerédy Elek*, *Iványi Andor*, dr. *Brünnér József*, *Fuss Nándor*, *Szmodits Viktor*, dr. *Andrásovics Imre*, *Tüskés Dezső* és *Eörsy Gyula*.

Törzsrészcvények vásárlása. A földmivelségi miniszteri tárcsa költségvetésének tárgyalása alkalmával *Darányi Ignác* földmivelségi miniszter a pénzügyi bizottságnak január 8-iki ülésén a keszthely-tapolcai h. é. vasut segélyezésére, illetve törzsrészcvények vásárlására 15.000 K felvételét indítványozta, amit a bizottság el is fogadott.

Három királyok napján. Kerkaszentmiklóson néhány éretlen suhanc összeállt „három királyoknak” és sorba járták a házakat. Be akartak menni a plébánoshoz, meg a tanítóhoz is, és mikor oda nem bocsátották be őket, valóságos kőzapot zúdítottak a házakra, ajtóra, ablakra. A esendőrség kinyomozta a dicső három királyokat.

Téli gazdasági tanfolyam. Csáktornyán megnyitották már a hat hetes népies gazdasági és házi iparos tanfolyamot, amelyre a vármegye területéről 29 kisgazda jelentkezett, akik mind állami ellátásban részesülnek. A tanfolyamon tanítanak: *Abonyi Károly* gazdasági vándortanár, *Ulicsny Károly* szőlőszeti és borászati felügyelő, *Viasz Nándor* járási állatorvos és *Dékány Mihály* tanítóképző intézeti tanár. A tanfolyamot a földmivelségi miniszter megbízásából *Abonyi Károly* gazdasági szaktanár vezeti.

Tűz. Szenterszéthegyen e hó 8-án este 6 órakor *Tóth György* lakóháza kívülről kigyulladt. A ház és az istálló, valamint sok takarmány elégett. A kár 800 K, mely biztosítás folytán megtérül. A tűz keletkezésének okát kideríteni nem lehetett.

A pincester vége. — *Németh György* kisszigeti lakos vendégeket hívott a pákai hegyen levő szőlőjébe. A vendégek közt volt *Belső Hajdó András* kisszigeti lakos is. A hegyen jól bepityáltak s estendőn hazafelé indultak. A borközi állapotnak természetesen vitatkozás lett a vége, amelynek *Tóth György* és *Belső Hajdó András* voltak a hősei. A verekedés szintén nem maradt el, *Belső Tóth Györgyöt* több izromban földhöz verte és úgy megtiporta, hogy az alig tudott haza vándorolni. Folytatása a bíróságnál következik.

Az utolsó falat. *Zelkó Mátyás* völgyifalui kovács mester a mult vasárnap hatalmasan be volt assekurálva. Egész nap a koresmában; mulattott s ott is vacsorált. Éjjeltájban valami husfélétt evett s valószínűleg esont került a torkára, mert elkezdett fulladozni. Hiába ütögették a hátát, *Zelkó* lefordult a székről s ott a hely színén meghalt.

A nekeresdi birka akol fontos szerepet játszik a csavargók életében. A városban ellenőrzik őket a rendőrség és nem igen akad számukra északai szállás. Kivonulnak tehát a nekeresdi birka-akolba, a hol jószívű juhászok megtürik őket a szalmán, a jó meleg helyen. A esendőrség szeme azonban még a nekeresdi akol legsötétebb zugába is elhat és a mult napokban három, vagy négy csavargót fogott ki a birkák közül. A szegény hajléktalanokat eltoloncolták hazájukba.

Megvert asszony. *Szolka Gyuláné Tibola* Rozi rimán pusztai asszony a mult héten 13 éves *Gyula* nevű fiával a salomvári malomba ment örölni, a honnét este kilenc óra után indult haza felé. Amikor a Cséb községnél elvezető háshágyi utra értek, két suhanc ugrott eléjük s az egyik a szerencsétlen asszonyt egy hatalmas füttykössel úgy vágta fejbe, hogy az összeesett. A halálra rémült fiu úgy támogatta hazáig édes anyját, aki még sokáig lesz kénytelen az ágyat őrizni. *Szolkáné* felismerte a támadókat, akik *Szali János* és *Lakatos Károly* nevű cigányhegyi lakosok voltak. A támadás boszú műve.

Legnagyobb gyémánt. *Durdonban* (Fokföldön) eddig páratlan nagyságú gyémántot találtak. Sulya 275 gramm, színe kissé sárgás, de értékét mégis óriási összegre, circa 3 millió koronára becsülik. Hogy ez mily nagy összeg, kitűnik abból, hogy ezen árért 5 millió doboz valódi *Réthy-féle* pemetefü-czukorkát lehet venni.

Ujabb házhelyek. A Zalamegyei Gazdasági Egyesület legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy az egyesületnek a temető mellett a *Wlassics* utcára nyíló kertjét házhelyekre osztva áruba bocsátja s egy bizottságot küldött ki, hogy erre vonatkozólag javaslatot készítsen. A kiküldött bizottság f. hó 13-án jelent meg a helyszínen s tekintve, hogy az egyesület szóban forgó kertje benyulik az *Ujváros-utca* folytatásáig, a parcellázást oly irányban fogja — mint értesültünk — a közgyűlésnek javaslatba hozni, hogy a házhelyek nemcsak a *Wlassics-utca*ra, hanem *Ujváros-utca*

meghosszabbítására is legyenek úgy, hogy ennek a párcellázásnak a keresztülvitelével az Újváros-utea kinyulnék az izraelita temetőbe vezető utig, amint ez már előbb is tervbe volt véve.

Kukorica tolvajok. Gábor Mihály középbisztricei lakos udvarában kukorica göré áll, tele jófajta tengerivel. A gazda a minap reggel azt vette észre, hogy a görében az éjszaka vendégek jártak, az ajtót alkulesesal felnyitották és körülbelül 30 mérő kukoricát elloptak. Ez már a második kukoricalopás volt Bisztrícén. Tkálec Iván göréjét még novemberben felverték s kiszállították belőle 15 mérőt, de úgy látszik a tolvajoknak nem volt idejük a zsákmánnyal odébb állni, mert 9 mérőre valót a kertben vissza hagytak. A tetteseket akkor nem sikerült kikutatni, de Gábor Mihály esete már nyomra vezetett. Megesipték Kelenc Iván alsóbisztricei lakost, aki már hasonló minapulációkért büntetve is volt. Kelenc társai Vueskó Iván és Klejdemán Márton voltak. Kelencnél 16 mérő kukoricát fel is fedeztek, de a jeles ember avval védekezett, hogy a tengerit úgy találta a határban.

Gyujtató örült. Sömen Istvánné eserenesóci lakos háza a téli hideg ellen körül volt támogatva száraz kukorica szárral. A kék között szokott gubbasztani az enyhe téli napok alatt a háztulajdonos nőnek fia, a szerencsétlen Sömen Márton, aki elmebeteg. Az örült e hó 9-én gyujtót szerzett s a ház végében játszott a tüzzel. A száraz kék hamar lángra lobbantak, a tűz a tetőbe kapott és jelégett nemcsak Sömen háza, hanem a szomszéd Czipót János istállója, összes takarmánya, élelmi szere. A kár 1800 koronára rug.

A revolver. Maucsec István ganicsai lakosnak, aki már zajos multtal dícselkedhetik, nagyon fáj a szive egy revolverre. De csak „ötön” szerette volna azt megszerezni. Tudta, hogy Krizsanés Márton bellatinci erdőőr az izsakóci erdőben levő vadászkunyhóban tartja revolverét, kileste, mikor az erdőőr eltávozott a kunyhótól, felfeszítette az ajtót s elemelte a veszedelmes fegyvert. Maucsecre rábizonyították ugyan a tolvajlást, de a revolver hollétét már nem sikerült felfedezni.

A „Szabad Szó” Zalavármegyében. Ki ne hallotta volna hírét a „Szabad Szó”-nak! Ennek a véres száju szocialista újságnak, amely a becület, józan magyar nép szívébe hintegeti a konkolyt. Az alföldön már sok hive van a titokban terjesztett „Szabad Szó”-nak, de hogy már Zalában is ismerik, az szinte lehetetlennek tetszik. Pedig Gutorföldön már ismerik. Berta Sándor ottani lakosnál le is foglaltak néhány számot s állítólag már sok forog közkézen.

Veszedelmes szolgál. Zsemle Varga János szolgál legény sehol sem volt állandó eseléd. Enyves volt a keze; hol itt, hol ott lopott; sokáig senki se türte meg a házában. A nyáron még Agg Vendel kámaházai lakosnál szolgált s mikor a gazda és háznépe nem voltak otthon, alkulesesal bement a szobába és elemelt 18 korona készpénzt. A gazda még jelenteni se merte az esetet, mert a hú szolgál felgyujtással fenyegette. Zsemle Varga János hosszú kóborlás után Parkas Ignác gutorföldi erdőőrhez állt be napszámosnak. Itt is kileste az alkalmat s mikor senki sem volt otthon, bemászott a konyha ablakon, elvitt egy pár eszimat és egy bekeset. A eszimat eladta Vég János zsitkóci lakosnak, a dolmányt pedig elvitte magával a nagy világba. A tolvaj szolgát most körözik.

Régi bün. Még 1897 évi december 30-án leégett Igazi József mikefai és Máta József gutorföldi lakosok tulajdonát képező szőlőhajlék a rádiázai hegyen. 1898 május 22-én délután 5 órakor pedig elégett Náprátfá községben hét lakóház, 11 melléképület és rengeteg takarmány. A kár meghaladta a 16.000 koronát. A tüzendőri vizsgálat nem tudta a tűz keletkezésének okát kideríteni, a véletlen azonban felfedezte a hűnöst, aki szerencséjére már megvált az élettől és megszabadult a szégyentől. B. Károly náprátfai lakost a felesége a rádiázai hegyen hűtlenségen érte, amiből perpatvar és verekedés keletkezett. Az asszony a harez hevében tanuk előtt odakiáltotta az urának: »Megállj, gyujtató gazember, nem sokáig élsz.« Ezt az esetet követő napon B. Károly megmérgezte magát és meghalt. Akkor azután elkezdtek a vizsgálódást, nyomozást. Kitünt, hogy azt a szőlőt, amelyen álló présház 1897 decemberben leégett, B. Károly

meg akarta venni, de Máta és Igazi megelőzték. December 30-án B. Károlynak vendégei voltak a rádiázai hegyen. A gazda kiment, hogy fát hoz a tűzre s mikor visszatért, biztatta a vendégeket, hogy ha nem elég a tűz, rak ő nagyobbat is. Pár perez mulva kigyuladt a 100 lépésre levő pince és B. Károly még csak oltani sem engedte a tüzet. Mikor pedig Náprátfán a nagy tűz volt, B. Károly háza gyuladt ki először, de nem volt otthon egy lélek se, a gazda mindenként elküldött hazulról, barmait is a falu végén legeltette. Kiderült azután az is, hogy B. Károly már biztatgatott is egy embert, hogy 50 frt. jutalomért gyujtsa meg a házat. Bűnének tudatában ijedt meg a szerencsétlen ember a gyujtató szótól s ezért ivott gyufaoldatot, amely megmentette a földi igazságszolgáltatástól.

Bünkrönika. Az esztendő elejének bünkrónikája nagyon is gazdag. Az elmúlt néhány nap alatt annyit lopás, vérengzés történt, hogy fél esztendőre is sok volna. — A diszeli korezmában Szita József sziven szurta Gelencsér Pétert. Összeverekedtek valami fölött; Szita hazarohant s elhozta a nagy konyhakést, amelyvel kioltotta ellenfele életét. — Balassa József bánokszentgyörgyi lakos összeszólalkozott Eichler Józsefnel. Az asszony a kezeügyében esett késsel szemén szurta Balassát. A sebesült néhány óra alatt meghalt. — Levasics Elek és két társa édesdi lakosok a stridói országuton úgy elverték Szmeresenyák Jánost és Józsefet, hogy kocsin kellett őket hazavinni. — Pressing Ferenc türjei lakos estefelé kiment az udvarra. Amint ott botorkált, valaki a kerítés mögül rálőtt. A puska seréttel volt töltve, amelyből mintegy 20 szem furódott Presing testébe. Szerencsére súlyosabb sérülés nem esett a meglőtt emberen. — Nagykanizsán Wernik Henriknek egy szobaura, akinek igazi neve és kiléte ismeretlen, megszökött, magával vive lakótársának ingó — bingóját is. — Oltáron Oláh Mari és Horváth Anna eigányasszonyokat a esendörök éppen akkor esipték el, mikor egy tyukóllat akartak kifosztani. — Szalai János beesehelyi lakos éjszakának idején felmászott Tóth Miklós házában a tetejére, onnét pedig a kéménybe akart leereszkedni, hogy a füstön levő sonkákat leszedje. A gazda figyelmes lett a zajra, utána kuszott a tolvajnak, akit úgy oldalba ütött egy kis fejszével, hogy az menten lebukott a házról. Szegény Szalainak még ott lent is megese, mert egy karóba pottyant, amely keresztül szurta az arcát.

Gavallér csábító. Kálovics György kiskanizsai legény már régtől óta szerelmi viszonyt folytatott egy Máté Juli nevű kiskanizsai leányzóval. A leány szegény volt, a legény tehát nem akarta feleségül venni, csak hitegette, esalagatta. Hire ment, hogy Kálovics nőülni készül. A szegény megesealott leány szívére vette a szóbeszédet és folytonosan üldözte szerelmesét, jeleneteket csinált, fenyegetőzött. A mult napokban is ilyen kinos jelenet játszódtott le Kálovicsék portáján. A legény és apja ura azonban gavalléros elégtételt vettek maguknak: úgy elverték a szerelmében csalódott szegény leányt, hogy az súlyos sebtől vérezve tántorgott haza s egész testét daganatok borították.

Állategészségügyi kimutatás. Vármegyénk területén f. hó 12-én a beérkezett hivatalos adatok alapján: *Veszétség:* Benkovec 1 u., Csukovec 2 u., Muracsány 1 u., Palovec 1 u., Gyömörő 1 u.; *Sertésorbánc:* Vászoly 2 u.; *Sertésvész:* Alsólendva 18 u., Csáktornya 5 u., Órség 1 u., Szentjakab 6 u., Vindornyalak 4 u., Kissziget 2 u., Pettend 8 u., Hottó 2 u.

Vetőmagok ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogramonként: *vöröshermag* 50—60 K; *lucerna* 50—55 K; *muharmag* 8—8½ K; *tavaszi búkőny* 8—8½ K; *baltacim* 16—16½ K.

Közgazdaság.

A refakciák kérdéséhez.

Mult számunkban a gabonarefakciák beszűntetését tárgyalva, arra a következtetésre jutottunk, hogy a refakciák beszűntetése nemcsak a kereskedőket, hanem a termelőket is károsítja, mert a viteldíjak emelkedésével a kereskedő a termelőnek adott árba kénytelen lesz betudni a magasabb fuvardíjat, míg a refakciák fejében vissza-

térült összeg a gazdáknak jutna az által, hogy a kereskedő a terményekért olcsóbb szállítási díjak mellett nagyobb árt adhat.

Mi természetesen csak azokat a refakciákat értettük, amelyek ismertek, mindenki által számításba vehetők, mert csak így van módjában a termelőnek, hogy terményeinek eladásánál ezt a tételt is kombiuálhassa. Mert ha ismeretlen, titkos a refakcia, az eladó egy ismeretlen fegyverrel áll szemben, míg a vevő biztosra számíthat. A titkos refakcia az árak alakulására semmi jótékony befolyással nincs, mert hatását csak a privilegizált nagy tőke érzi, míg a gazda és a termelőhöz közel álló kiskereskedő nem látja hasznát. Ezt tudjuk, belátjuk mi is; nem is törünk lándzsát a titkos refakciák mellett, de azt hisszük, hogy a mindenkire, termelőre, kis és nagykereskedőre nézve egyaránt érvényes, mindenki által ismert és a külföldre való szállításokra korlátolt gabonarefakcia a kivített emelheti s ezáltal jelentékeny közgazdasági hasznot eredményezhet, a termények árát emelheti, a keresletet élénkíti.

A titkos refakciákról nem szoltunk s nemcsak károsnak, hanem immorálisnak it tartjuk manap, amikor az egész világ gazdasági ereje a nagy tőkével való küzdelemben merül ki.

Ezek után közöljük vármegyénk egy jeles gazdája által a refakciákra vonatkozólag tett megjegyzéseket, amelyek a kérdést még élénkebben világítják meg.

»A szállítási refakciáknak megszorítása úgy van előtűntetve, mint a mely gabonakereskedés nagy hátrányára volna.

Pedig ha szorosan vesszük a dolgot, ezen vasuti- vagy hajózási refakciák csak monopoli-umot, illetve kedvezményt képeznek nagyobb kereskedők kezében, akik nagyobb üzletlőkük és széles összeköttetésükkel fogva a szerződésben kikötött szállítást teljesíthetik és a visszatérítést a kisebb kereskedő és a termelő rovására élvezik. Mert nem képzeltető el egy üzletember sem, aki a gazdával való egyezkedésnél az árakat szabályozó nagyobb gabonapiacokon jegyzett és az illető vidékre nézve mérvadóan tekintett áraknál a rendes szállítási különbözetet és a közvetítésért általa kalkulált összegben kívül, melyet a vidéki bevásárlásoknál a kereskedő úgy is a termelőnek beígért áránál levonásba hoz, még felvilágosítsa a gazdát arra nézve, hogy pl. ő neki ezen basison tulajdonképen nagyobb a nyeresége, mert ő egy bizonyos százalékat a szállítási költségeknek visszatérítve látja a szállító társulattal eszközölt leszámtásnál. Ez a visszatérítés tisztán az ő vállalkozási nyereségét szaporítja.

Ha tehát ily refakciák csak kivételképen lennének osztogatva — a nagyobb vállalkozók részére — ezeknek igen szép előnyöket biztosítanak a kisebb szállítóval szemben is. Ezt már régebben belátták a kormányok és társulatok pl. az 1886 évi berni nemzetközi egyezmény kimondta, hogy csakis oly refakciák engedélyezhetők, a melyek köztudomásra lettek hozva és egyenlő feltételek teljesítése esetén mindenkinek rendelkezésre állanak. Az ettől eltérő titkos, magán egyezségek tilosak és érvénytelenek.

Hasonló intézkedéseket tartalmaz nálunk az 1892 évi XXV. t.-c.

Nem is a refakciák beszűntetése okozna a gabonakereskedésre nagyobb hátrányt, hanem csupán a viteldíjak felemelése, mely utóbbi azonban a jelen korban már alig volna összeegyeztethető a forgalom és kereskedelem leg-elemibb fogalmaival. Sőt ellenkezőleg. Az általános irányzat már évszázadokon át oda fejlődik, hogy a forgalmi eszközök terjedése és tökéletesítésével karöltve a szállítási díjak folyton apad-

nak; e tekintetben a szállítási vállalatok maguk közt is versenyeznek saját jól felfogott érdekükben és a forgalomnak megkönnyítésével iparkodnak vállalatuk sikerét biztosítani.

Hogy nehéz idők járnak a gabonakereskedésre is, az áll. De hát nem a refakciák részleges beszüntetése okozza ezt.

A viláfgalomban kifejlődött nagy verseny és a tengertuli tulprodukción gazdasági nyers terményekben, mely tultermelés bámulatos olesó vitelberek után behat az egész continens kereskedelmére.

Ezen, jobbára vízi utakon szállított óriási mennyiségű nyersterményekkel szemben nehéz a verseny a gazdák részéről, de nehéz a terményeinket közvetítő kereskedők részéről is.

De a kereskedő még sem nyög ez alatt úgy, mint a termelő. Hiszen ha a nyerstermény olesó a világpiacra, olesón veszi a közvetítő. A gazda pedig az előállításért a végtelenségig nem redukálhatja; ő korlátozva van és ha terményeit ezen alul értékesítheti csak, bezárhatja a boltot.

Nem a refakciák megszüntetésében volna a nagyobb baj. Csak egészséges tarifa politikát folytasson az állam és a szállítási vállalatok abban kövessék. Akkor a kereskedő is megtalálja a megérdemelt polgári hasznát. Meg sikerüljön a közel jövőben oly kereskedelmi szerződéseket kötni a vámkülfölddel, hogy legalább élhessünk. Sajnos, erre nézve nem a legjobb kilátások vannak.

Sütetek hallanak.

„Die Illustrirte Welt“ című folyóirat (Chiswirek High Road No. 626 London W) egy csodálatos gyógymódnak a leírását közli, melyet sikeresen, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig ó sikerrel használhat. Az ujság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrirte Welt“ szerkesztőségébe beküldi.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		8.60	8.65
rozs		7.—	7.10
árpa		6.—	6.20
zab		7.—	7.—
lóher		40.—	44.—
tengeri		6.—	6.25
bükköny		7.—	7.50
hajdina		—	—
fehérbab		6.50	6.70
tarkabab		5.—	—
burgonya		—	—

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

ad. 7507/tkv. 1901. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajthatónak Rodaksz Kálmán szül. Torma Klára végrehajtást szenvedő ellen 102 korona 72 fillér tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében, a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a zalabéri 574. sz. tjkvben A + 109. hrszám alatt felvett 1/2 rész ingatlanra 808 korona kiáltási árban az árverés

elrendeltetik s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. február hó 4-ik napján Zalabér község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 80 korona 80 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleg elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság. Zalaegerszegen, 1901. évi szept. 16-án.

Rutich, kir. tszéki bíró.

Hertelendy Ferenc szőlőgazdasága

LESENCZETOMAI (Zalamegye),

Balaton mellett, posta-, vasut- és sürgöny-állomás.

Eladó hazai szőlővesszők árjegyzéke.

Ezrenként, csakis elsőrendű, csomagolva, vasutra szállítva.

Nagybani vételnél, külön fajokból is, 5000-en felül 20%, 10000-en felül 30% engedmény.

Faj	Sima frt	Faj	Gyök. frt	Sima frt
Tót szőlő . . .	6	Piros veltelini . . .	—	6
Budai zöld . . .	6	Rajnai rizling . . .	—	6
Ezerjő . . .	3			
Olasz rizling . . .	3	Amerikai:		
Slankamenka . . .	6	<i>Gamai Couderc</i>		
Muscad Lunel . . .	6	hibrid, 50% mész		
Vörös és fehér		talajon nevelt, el-		
Chassellas . . .	6	lenálló, kitűnő te-		
Madealine Ange-		nyezetű gyök.		
vine . . .	3	ezre . . .	20	
Carignan . . .	6	I. O. Vit. Solonis		
Aramon . . .	6	ojt.	—	6
Zöld veltelini . . .	6	II. o. Portalis o.		
Járdovány (Ragg.)	3	Kolárni, selectált		
Oportó . . .	3	ezre	—	3
Carbenet vörös . . .	3	II. o. Monticola,		
Mézes . . .	5	iskolázásra ezre . . .	—	5
Zöld fehér . . .	5			

Bármely fajból kicsibe rendelve száza sima 3 frt.

Hirdetmény.

A légrádi önszegélyző-egylet,

mint szövetkezet

1902. évi február 2-án, délelőtt 11 óra-kor, a városháza tanácstermében

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉST

tart,

melyre a tisztelt részvényesek tisztelettel meghívattak.

TÁRGY:

1. Az 1901. évi zárszámadások (mérleg) előterjesztése.
2. Számvizsgáló-bizottság jelentése alapján a mérleg jóváhagyása.
3. Az igazgató-választmányának a felmentvény megadása.
4. Az 1902. év végével a leszámolás kimondása.
5. Egyéb indítványok.

Légrád, 1902. évi január 15.

Az igazgatóság.

6413/1901. P.

Hirdetmény.

A zalaegerszegi kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy a **Petőhenye** község volt urbéresi tulajdonát képező a petőhenyei 15. sz. tjkvben I. 129., 168., 175., 226., 259., 267., 388., 393., 420. és 664. hrszámok alatt felvett közös legelő egyénekenkénti felosztása iránt az eljárást folyamatba tette s hogy a szükséges nyomozás és kapcsolatos teendők foganatosítására dr. Fritz József kir. törvényszéki bírót kiküldötte, erre határnapul 1902. évi márczius hó 21. napjának délelőtti 9 óráját Petőhenye községbe a község-bíró házához kitzte.

Fel hívja tehát a jogosultakat, hogy a kitűzött határnapon és az eljárás további folyamán a személyes idézés elvárása nélkül megjelenjenek és érdekeik képviseléséről gondoskodjanak.

A kir. törvényszék mint urbéri bíróság.

Zalaegerszegen, 1901. évi decz. hó 21-én.

Sztaniszlavszky Adolf, Domokos Sándor,
elnök. t. jegyző.

Védjény!

pálinka (sósorszesz)

Vértess gyógyse-

rész-féle

használatban a leg-hatásosabb. Feltétlen tisztasága következtében úgy külső, mint belső használatra mindenképpen legjobban alkalmas, különösen is a most annyira kedvelt

gyúromódszerre (massage). Kitűnő sikerrel használtatik köszvény, csúz, meghüleségek ellen, benulások, ficamoknál, gyuladás és kelésnél, továbbá a fejbőr erősítésére, valamint a száj tisztítására; belsőleg gyomorgöres, rosszullet, fejfájás stb. ellen. Katonáknak, vadászoknak, turistáknak, levélhordóknak, sokat gyaloglóknak nélkülözhetetlen. Valódi csak a mellékelt védjeggyel. Egy üveg 30 fillér, 1 és 2 korona. Kapható Zalaegerszegen: Fangler Mihály, Ján Ferenc, Kosztelicz Miksa, Radó Antal és Hubinszky Adolf urak kereskedésében általában ott, hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen:

Vértess L. Sas-gyógyász. Lugoson.

Hirdetések

felvételnek

UNGER ANTAL

könyvnyomdájában és a kiadóhivatalban.

170/1902. kig.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város képviselő-testületének 1901. február 20-án hozott 25/901. kig. sz. határozata folytán a város tanácsa közhírré teszi, hogy a város legegészségesebb helyén fekvő és a város tulajdonát képező ugynevezett esemete-kert házhelyekre felosztva lévén, a házhelyek, négyzetméterét 1 koronától felfelé számítva,

örök áron eladatni fognak.

Értesítetnek a venni szándékozók, hogy ezen ügyben értekezni lehet naponként a hivatalos órák alatt a polgármesteri hivatalban.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1902. évi január 15-én tartott üléséből.

Németh Elek, Várhidy Lajos,
főjegyző. polgármester.

Igen fontos gyomorbetegségeknél!

Étvágytalanságot, gyomorbántalmat, főfájást, rossz emésztést, gyomorgyengeséget, emésztési zavarokat megszüntetnek a

Brady-féle Máriaczei gyomorcseppek.
Minden gyógyszerárban kapható.

Sok ezer embernek hála- és köszönő irata!
Ára egy üvegnek használati utasítással 40 kr., kettős üveg 70 kr. Főraktár: Brady gyógyszerár a „Magyar Király”-hoz Bécsben, I.

Hamisításoktól óvakodjunk!
A valódi Máriaczei gyomorcseppek a következő védjeggyel és aláírással: *Brady* vannak ellátva.

Ügyeljünk arra, hogy a régi híres, valódi Brady-féle Máriaczei gyomorcseppekből egy üveg ára 40 kr., a kettősé 70 kr., míg a nem valódi, hamisított és így értéktelenek ára üvegenként 35 kr.

ad. 8021/tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Zalavármegyei takarékpénztár és Graepel Hugó végrehajtóknak Zomody József és neje Balázsy Krisztina végrehajtást szenvedők ellen 1083 K és 4465 K 61 f tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a nemesapátii 1066. számú jtkvben + 1904. hrszám alatt Zomody József tulajdonánál fölvetett ingatlanra 42 korona;

II. a nemesapátii 1200. sz. jtkvben Zomody József és Balázsy Krisztina tulajdonánál fölvetett következő ingatlanokra: + 1905. és 1906. hrsz. alattira 83 korona, + 1170/2. hrsz. a. 72 korona, + 1170/4. hrsz. a. 72 korona;

III. a nemesapátii 1399. sz. jtkvben Balázsy Krisztina tulajdonánál fölvetett következő ingatlanokra: + 1886. hrsz. alattira 74 korona, + 1872. hrsz. a. 74 korona, + 1874. hrsz. a. 74 korona, + 1884. hrsz. a. 74 korona;

IV. a nemesapátii 1660. sz. jtkvben ugyanannak tulajdonánál fölvetett következő ingatlanokra: + 1170/1. hrsz. ingatlanra 48 korona, + 1170/3. hrsz. ingatlanra 48 korona, + 1170/6. hrsz. számú ingatlanra 48 korona, + 1875. hrsz. ingatlanra 75 korona, + 1169. hrsz. ingatlanra 2206 korona, + 3064. hrsz. ingatlanra 11 korona, + 3822/c, 3825/c és 3823/c hrsz. alattira 106 korona;

V. nemesapátii 1439. hrsz. jtkvben Zomody József és neje tulajdonánál fölvetett következő ingatlanokból azoknak 1/3 rész jutalékára + 3692/b 3692/d hrsz. alattira 147 korona, + 3789/a hrsz. alattira 11 korona;

VI. a nemesapátii 1366. sz. jtkvben 3691. hrszám alattiból ugyanazok 2/4 rész jutalékára 42 korona kikialtási árban az alábbi feltételek mellett 1902 évi február hó 11-ik napjának délelőtt 10 órájkor Nemesapátiban, a község házában meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított ki-kialtási áron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 4 K 20 f, 8 K 30 f, 7 K 20 f, 7 K 20 f, 2 K 20 f, 7 K 40 f, 7 K 40 f, 7 K 40 f, 7 K 40 f, 4 K 80 f, 4 K 80 f, 4 K 80 f, 7 K 50 f, 220 K 60 f, 1 K 10 f, 10 K 60 f, 14 K 70 f, 1 K 10 f, 4 korona 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-ez. 48. §-a alatt jelzett árfolyam-mal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-ez. 170 §-a értelmében a bánat-pénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezés-ről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-gáltatni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Zalaegerszeg, 1901. szept. hó 22-én.

Rutich, kir. tszéki bír.

1182/v. 1901. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. jbiróság V. II. 927. sz. végzése által zalamegyei központi takarékpénztár végrehajtató javára Tóth Ferencz, Ferencz János és Bali Jeromos botfai lakás ellen 514K tőke, ennek 1901. évi július hó 27-től járó 6% kamatja, úgy járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 2528 K-ra becsült lovak, gazdasági eszközök és butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis Botfában leendő eszközzésére 1902 évi január hó 27-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-ez. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becs-áron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-ez. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi decz. hó 31-én.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

SCHOTTOLA ERNŐ BUDAPEST,
műszaki központi üzlet Váci-körút 33. sz.

A ruggyantagyártás meghonosítója.

Legújabb **borfejtőgépek,**
szerkezetű **borfejtőgépek,**

ruggyanta tömlők, Magas nyomású
minden néven nevezendő pincegazdászati **borsűrők.**
gépek és eszközök

nagy gyári raktára. Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ELŐKELO BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOK:

Új! Aranyozó, melylyel mindenki azonnal moshatán ujja aranyozhat: tükör- és kepekretet, szobrot, virágasztalt, templomcsillárt stb. — Egy üveg ecsettel 80 kr., 1/2 literes üveg 1.50, 1/4 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-czikkek, gyermek-játékszerek, háztartási- és ebédülő asztal-kellékek, utazás- és betegápoláshoz való tárgyak felől nagy, képes árjegyzéket bérmentve küld.

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél
Budapesten, Calvin-tér 9.
kaphatók a legjobb gazdasági, konyha-kerti, vetemény- és virágmagvak. **Arjegyzék ingyen és bérmentve.**

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag. R. B. 86967. sz. Gyógyít és felüdit jótállás mellett: **köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hal-lás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkör, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza,** valamint minden **idegbetegségnél.** Azon beteg, aki 86967. sz. készülem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzt. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az en készülemet megkísérlni; meg vagyok győződve készülem biztos hatásáról.
A kis készülem 4 kor. A nagy készülem 6 kor. Könnyebb betegségeknek idült betegségeknek alkal-malmazandó. **MÜLLER ALBERT** BUDAPEST, Váci-körút 42/H. O. Kálmán-utca sarok.

BUTOROK a legegyszerűbb, a legfinomabb kivitelű legújabb, legújabb kaphatók úgy készpénzért, mint részletfizetésre
Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél
Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy-út közepében.)
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kerjük csak **Neustein Fülöp** czuk-rozott hashajtó-piruláit, melyek évek óta kitűnőnek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerű ajánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.
Minden gyógyszerárban kapható.
Neustein-féle gyógyszerár, Bécs, I., Plankengasse 6.

DEHMAL KÁROLY
zongora-gyáros
kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intézet
Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár
KRAYER E. és T^a
— József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagy vállalatok szállítója
BUDAPEST, V., VÁCI-ÚT 6. SZÁM.

ad. 10516/tkv. 1901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Surgóth Miksa ügygondnok és társa* végrehajthatóknak, *Göndöcs Ferencz és társai* végrehajtást szenvedő ellen 1600 K tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a zalaegerszegi kir. törvényszék területén lévő, az ördöghegyei 259. sz. tkvben 1/2 részben Göndöcs Vendel, 1/2 részben Göndöcs Erzsébet, Ferencz, Lajos, Gyula, Vilma tulajdonául felvett 599. hrszám alatt és az ördöghegyei 343. sz. tkvben + 396. hrsz. alatti ingatlanokra együttesen 2112 korona;

II. az ördöghegyei 343. sz. tkvben + 593. hrsz. alattira 874 korona kikiáltási árban az árverés elrendeltek és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902 évi február hó 8-ik napján délelőtt 10 órakor Ördöghegyén, a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 211 korona 20 fillért, 87 korona 90 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A királyi törvényszék mint tkvi hatóság.
Zalaegerszegen 1901. évi decz. hó 13-án.

Rutich, kir. trszki bíró.

Éljen!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellasztilla,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza I K és 2 K.
Próbátoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
NÁDOR
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellasztilla csakhamar meggyógyított.

Óh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Zalaegerszegen: Kaszter Sándor, özv. Unger Domokosné, Sztáger: E. Dervarios István, Zalaegerszeg: Botn Péter-féle gyógyszerárakban.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony - Pain - Expeller

egy régi kipróbált házi szer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésdi alkalmazatuk készvényé, csúszal és megbízhatónak.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cseggel jellemezve fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárakban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszeresznél
Budapest.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari ezaltók.
Rudolstadt.

Meghívás

a Bellatincz-vidéki Takarékpénztár

1902. évi január hó 30-án délelőtt 10 órakor

Bellatinczon, az intézet saját helyiségében tartandó

rendes huszonegyedik

ÉVI KÖZGYÜLÉSÉRE.

TÁRGYAI:

1. Intézeti igazgatóság jelentése az 1901-iki üzletév eredményéről.
 2. A zárszámadás és mérleg felülvizsgálása és a tiszta nyereség mikénti felosztása iránti intézkedés.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottságnak a lefolyt üzletévre vonatkozó felmentése.
 4. Elnök, I-ső és II-od alelnök, két igazgatósági tag s a felügyelő-bizottságnak megválasztása.
 5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
 6. Esetleges indítványok.
- Bellatincz, 1902. január hó 11-én.

Az igazgatóság.

Vagyon	Mérlegszámla		Teher	
	K	f	K	f
Pénztárkészlet	7166	08	Részvénytőke	70000
Váltótárca	250484	—	Tartalék alap	75000
Kezeselt kötelező kölcsön	654464	12	Külön tartalék alap	20654
Jelzálogkölcsön	120970	—	Nyugdíj alap	13228
Értékpapír	19600	—	Betét	657247
Intézeti ház	12500	—	Fel nem vett osztalék	216
Leltár	635	85	Tőkeamat adó	1771
Különféle adósok	6124	72	Visszleszámítás	199219
			Hitelezők	9875
			Nyereség	24730
	1071943	77		
				1071943
				77

Bellatincz, 1901. december 31-én.

Bellatincz-vidéki Takarékpénztár.

Isoó Ferenc, Vugrincsis Boldizsár, Kollár Péter, Túry József, Kelecsényi Ferenc,
elnök. I. alelnök. II. alelnök. pénztárnok. könyvelő.

Jelen mérlegszámla megvizsgáltatott és helyesnek találtatott.

Schweinhammer János,
felügy. bizotts. tag.Metzker Mátyás,
felügy. bizotts. tag.Meixner Mátyás,
felügy. bizotts. tag.**Tisztelt közgyűlés!**

Ezennel teljes tisztelettel jelentjük, hogy hivatásunknak megfelelőleg a lefolyt 1901. év folyamában a Bellatincz-vidéki Takarékpénztár ügykezelését a legnagyobb figyelemmel kísértük, fő- és mellékkönyveit az év folyamán többször tüzetesen átvizsgáltuk és azokat mindenkor a legnagyobb rendben találtuk.

A fő- és segédkönyvek alapján általunk részletesen átvizsgált és teljesen helyesnek talált 1901. évi zárszámadás és mérleg helybenhagyását, nemkülönben az igazgatóság jelentése szerint mutatkozó 24730 korona 84 fillérsnyi tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatot magunkévá tevén — annak elfogadását a tisztelt közgyűlésnek indítványba hozzuk s úgy a magunk, mint az igazgatóság részére a lefolyt üzletévre a felmentvény megadását kérjük.

Bellatincz, 1902. évi január 11-én.

Schweinhammer János,
felügy. bizotts. tag.Metzker Mátyás,
felügy. bizotts. tag.Meixner Mátyás,
felügy. bizotts. tag.